

ISSN 1407-9321

Laikraksta nākamie numuri
iznāks 13. aprīli (ceturtdien)
un 19. aprīli (trešdien).

Demontē veco virszemes siltumtrasi aiz siera rūpnīcas un sakops teritoriju

Šovasar pēc vecās ārējās virszemes siltumtrases demontāžas tiks sakopta teritorija posmā no akciju sabiedrības «Preiļu siera» līdz «Lauktechnikas» dzīvojamam namam un Saltupes ielai. Darbu veicēji – SIA «Latgales krāsainie lietņi» speciālisti secinājuši, ka vecā trase ir ļoti sliktā stāvoklī, vietām caurules gandrīz pilnībā sarūsējušas.

Preiļos darbu uzsākuši SIA «Latgales krāsainie lietņi» speciālisti no Daugavpils. Viņu uzdevums ir veikt vecās ārējās virszemes siltumtrases un dzelzsbetona atbalsta konstrukciju demontāžu no akciju sabiedrības «Preiļu siers» teritorijas līdz «Lauktechnikas» dzīvojamam namam.

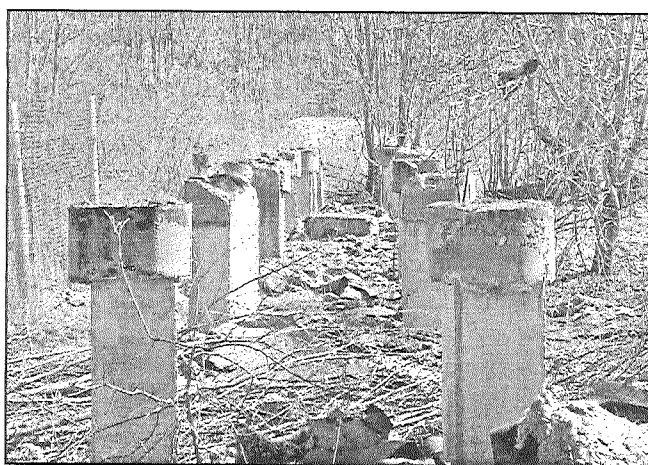
Pirms aptuveni trim gadu desmitiem būvēta virszemes siltumtrase aptuveni puskmilmetra garumā, kas jau ilgu laiku netika izmantota, pēdējā laikā pilsētas iedzīvotājiem bijusi kā dadzis acī. Sarūsējušās caurules, apdrupušie balsta stabi no dzelzsbetona, vietām noplēstā un vēja izplūnitā siltumizolācija radīja nesakoptu iespaidu.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu novada domes tehnisko jautājumu daļas vadītājs Jānis Skutelis, trases demontāža tikusi atlikta no gada uz gadu, jo darbs prasa lielus materiālos resursus un darbaspēku. Bez tam trases nojaukšanai vajadzīgi īpaši sagatavoti speciālisti – metālgriezēji. Pašvaldībai tādu nav,

tāpēc šovasar tika noslēgts izdevīgs līgums ar uzņēmējiem no Daugavpils, kuru uzdevums ir ne tikai demontēt caurules, bet arī izvilkt no zemes atbalsta stabus, novākt siltumizolācijas materiālus. Līgumā paredzēts, ka pēc darbu pabeigšanas vecās trases vietā paliks tīra un sakopta vide.

— Strādājam jau ceturto dienu (no 3. aprīļa. red. piez.). Ja klimatiskie apstākļi būs labvēlīgi un darbi ritēs bez aizķeršanās, siltumtrases caurules varēsīm sagabalot un aizvest projām aptuveni nedēļas laikā, — teic SIA «Latgales krāsainie lietņi» darbinieki, kuri strādā sava vadītāja Nikolaja Groševa vadībā. Pagaidām viņi demontē tos trases posmus, kuri atrodas ceļa malā vai sausākās vietās. Tur, kur trase iet pa sliktākām, pagaidām strādāt nav iespējams pārlielā mitruma dēļ. Arī dzelzsbetona atbalsta stabu demontāža nav iespējama, jo augsne dziļumā vēl ir sasalusi. Bez tam šim uzdevumam būs nepieciešama nopietnāka tehnika, ar ko baltus izvilkt.

Uzņēmuma darbinieki at-

● Kad zeme būs izžuvusi, daugavpilieši veiks arī dzelzsbetona konstrukciju demontāžu un sakops trases vietu. Foto: A.Stepanovs

zist, ka Preiļos strādā ne pirmo reizi, iepriekš veikta bijušās cietes rūpnīcas iekārtu demontāža. Tomēr lielākais darbu apjoms viņiem bijis Daugavpilī, arī tur veikta siltumtrašu, kā arī dažādu iekārtu katlu mājās demontāža. Metālgriezēju darbs ir smags, prasa lielu uzmanību un arī daudz fiziskā spēka. Sagabalotās caurules reizēm nākas līdz kravas automašīnai nest ar rokām.

L.Kirillova

VĒL VAR PAGŪT

klūt par Baltic Trust Bank maksājumu kartes vai «Lettglas» stikla izstrādājumu īpašnieku.

Abonējiet «Novadnieku» aprīlim un pārējiem gada mēnešiem.

Aprīļa, maija un jūnija «Novadnieka» abonenti varēs loterijā vinnēt

❖ Baltic Trust Bank maksājumu karti Ls 50 vērtībā,

❖ divus ekskluzīvus «LETTGLAS» stikla izstrādājumus.

Loterijas pieteikums nr. 756.

Loterijā piedalās arī «Novadnieka» pusgada un gada abonenti. Izloze 8. maijā.

«NOVADNIEKA» PROJEKTS

PRESES KONFERENCES

«Gads pašvaldības vadītāja krēslā»

Kopš pašvaldību vēlēšanām aprīlis gads. Vai deputāti nav aizmirsuši vēlētajiem dotos solījumus? Vai vēlētajiem pagastos un pilsētās dzīvot kļūvis labāk? Aprīli «Novadnieks» uz tikšanos aicina visu pašvaldību vadītājus. Vēlamies uzzināt gada laikā paveikto.

Uz otro tikšanos 13. aprīli pulksten 10.00 aicinām Riebiņu novada domes priekšsēdētāju Ilmāru Meluškānu, Vārkavas novada domes priekšsēdētāju Antru Vilcāni, Aglonas un Vārkavas pagastu padomes priekšsēdētājus Heiļņu Streiķi un Artūru Štagaru.

Uz trešo tikšanos 28. aprīli pulksten 10.00 aicinām Līvānu novada domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu, Jersikas un Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājus Maiju Spūli un Jāni Zepu.

Cienījamie «Novadnieka» lasītāji, pagastu, novadu un pilsētu iedzīvotāji! Izmantojiet iespēju piedalīties preses konferencēs ar saviem priekšlikumiem, jautājumiem un informāciju par nebūšanām. Ja pelnīts, neaizmirstiet pateikt arī labu vārdu. Tālruni jautājumiem: 5307059, 5307058. Preses konferencu norise tiks atspoguļota laikrakstā. Aicinām uz konferencēm arī pārējos pašvaldību deputātus, speciālistus, opozīciju pārstāvjus, interesentus.

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

STRĀDĀSIM ARĪ 14. UN
15. APRĪLĪ!!!

Grīdas segumu veikals

Linolejs no 1,35 Ls/m²

«REINIS»

Paklāji * mīkstie grīdas segumi * lamināts
Linoleja flīzes * Aizkaru stangas

Rīgas iela 180,
Jēkabpils
Tāl. 5236883.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeima izsaka uzticību septiņiem jauniem valdības ministriem

Saeima sestdien (8. aprīlī) ārkārtas sēdē izteica uzticību septiņiem jauniem Aigara Kalviša valdības ministriem, par kuru kandidatūrām iepriekš vienojās koalīcijas partijas.

Satiksmes ministra pienākumus turpmāk pildīs Krišjānis Peters (LPP), aizsardzības ministra — Atis Slakteris (TP), ekonomikas ministra — līdzšinējais premjera padomnieks Aigars Štokenbergs, tieslietu ministra — jurists Guntars Grinvalds (LPP), izglītības un zinātnes ministra — Latvijas Augstākās izglītības padomes priekšsēdētāja Baiba Rivža (ZZS), īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās — bijušais kultūras ministre Karina Pētersone (LC). Par uzticības izteikšanu jauniem ministriem balsoja 46 Saeimas deputāti, pret — 34, bet atturējās — 10 parlamentārieši. Par valdības apstiprināšanu nobalsoja visi klātesošie Tautas partijas (TP), Latvijas Pirmās partijas (LPP) un Zaļo un zemnieku savienības (ZZS) pārstāvji, kā arī neatkarīgie deputāti Jānis Jūrkāns un Ēriks Jēkabsons. Pret septiņu jaunu ministru apstiprināšanu balsoja «Jaunā laika» (JL) un apvienības «Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā» deputāti un Latvijas Sociālistiskās partijas (LSP) deputāts Martijans Bekasovs. Pārējie LSP deputāti uz sēdi nebija ieradusies. Balsojumā atturējās apvienības «Tēvzemei un brīvībai»/LNNK (TB/LNNK) deputāti, kā arī neatkarīgie parlamentārieši Ināra Ostrovska, Aleksandrs Kiršteins un Māris Gulbis. Pēc JL aiziešanas no valdības koalīcijas tai Saeimā ir 45 balsis no 100.

Latvijā elastīgākais darba laiks ES

Latvijā 65% darba devēju, kas nodarbina vairāk nekā desmit darbiniekus, piedāvā tiem elastīgus darba laikus, tādējādi Latvija pēc šā rādītāja ierindojusies pirmajā vietā Eiropas Savienībā (ES), atsaucoties uz Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda (EFILWC) veiktā pētījuma rezultātiem, ziņo «Financial Times». Pētījuma ietvaros 21 ES dalībvalstī tika aptaujāti 21 000 gan privātā, gan sabiedriskā sektora darba devēju. Pētījuma rezultāti liecina, ka elastīga darba laika ieviešana ļauj darba devējiem saskaņot ražošanas procesu ar pasūtījumu sistēmu, samazināt virsstundu darba izmaksas, samazināt arī darba kavējumus, kā arī paaugstināt darba ņēmēju apmierinātības līmeni. Pēc elastīgu darba grafiku piedāvājošo kompāniju īpatsvara Latvija pirmo vietu dala ar Zviedriju — arī 65%, savukārt tālākajās vietās ierindojas Somija — 62%, Lielbritānija — 56%, Vācija — 51%, Francija — 48%, Spānija — 43% un Itālija — 40%. Viszemākais elastīgu darba grafiku piedāvājošo darba devēju īpatsvars reģistrēts Kiprā — 17%, Portugālē — 23% un Grieķijā — 29%.

Trūkst medicīnas darbinieku

Šobrīd Latvijā trūkst veselības aprūpes darbinieku, turklāt tiek kavēta to kvalifikācija un izveidojies to nesamērīgs izvietojums valsts reģionos, konferencē «Cilvēkresursu attīstības perspektīvas veselības aprūpē Latvijā» sacīja Veselības ministrijas valsts sekretāra vietnieks Rinalds Muciņš. Lai piesaistītu veselības aprūpes darbiniekus Latvijas reģioniem, darba devējiem būtu jānodrošina labāki darba apstākļi, savukārt pašvaldībām jāpalīdz atrisināt sociālās problēmas, piemēram, nodrošinot darbiniekus ar mītnes vietu tās teritorijā. Būtu jāveido arī īpašas valsts programmas, kas palīdzētu medicīnas darbiniekiem pārcelties strādāt un tādējādi arī dzīvot uz kādu no Latvijas reģioniem, sedzot dažādas izmaksas, rosināja Muciņš. 2010. gadā varētu būt aptuveni 900 ārstu deficīts Latvijā, informēja Muciņš, jo aptuveni 1200 ārstu līdz tam laikam sasniegs pensioņniešanās vecumu, savukārt vietā nāks tikai apmēram 300 rezidentu. Turklāt, kā secināms no Latvijas Ārstu biedrības veiktā pētījuma datiem, 217 ārsti izteikuši vēlmi strādāt citās Eiropas valstīs, jo tajās iespējams lielāks atalgojums. Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētājs profesors Valdis Keris sacīja, ka 2010. gadā Latvijā varētu trūkt arī aptuveni 2000 medicīnas māsu un vecmāšu.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli neniekmē atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Zemkopības ministrs Mārtiņš Roze zemniekiem vēl darbīgu noskaņojumu

Piektdien, 7. aprīlī, zemkopības ministrs Mārtiņš Roze (attēlā) darba vizītē apmeklēja Preiļus un Aglonu, iepazīnās ar situāciju Preiļu rajona lauksaimniecības nozarē, piedalījās akciju sabiedrības «Preiļu siers» akcionāru pilnsapulcē. Preiļu rajona padomē ministram bija tikšanās ar rajona zemniekiem, pašvaldību pārstāvjiem un citiem interesentiem. Vizītes turpinājumā Mārtiņš Roze apmeklēja Jaunaglonas lauksaimniecības skolu, iegriezās Aglonas Maizes muzejā, kur kopā ar Aglonas pagasta padomes deputātiem un aktīvākajiem zemniekiem pārsprieda nozares aktualitātes. Vizītes noslēgumā zemkopības ministrs viesojās Aglonas pagasta zemnieku saimniecībā «Laima».

Telefonakcijā atbildēja uz jautājumiem

Savas vizītes sākumā zemkopības ministrs Mārtiņš Roze kopā ar savu palīdzi Ilzi Krēšļu, padomnieci sabiedrisko attiecību jautājumos Lienī Krīvenu un Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes vadītāju Ul-di Koņečniju piedalījās laikraksta «Novadnieks» organizētajā telefonakcijā, kuras laikā atbildēja uz zemnieku jautājumiem.

Tā kā telefonakcija bija izziņota jau iepriekš, redakcijā tika saņemti daudzi lauksaimniekus interesējoši jautājumi. Atbildes uz tiem ministrs solīja sagatavot un atsūtīt rakstiski, tāpēc publicēsim tās kādā no «Novadnieka» numuriem pēc Lieldienām.

Zemniekiem jāiet uz lauka

Zemkopības ministrs sarunā ar žurnālistiem izteica cerību, ka pēdējo nedēļu politiskie sarežģījumi valdībā neietekmēs dzīvi laukos. — Drīzumā zemniekiem būs jāiet tīrumā, tāpēc noskaņojuma jābūt darbīgam un lietīškam, — teica ministrs. — Pagājušais gads lauksaimniekiem bija smagu pārbaudījumu pilns — janvāra postošā vētra, plūdi, maija lietavas un pēc tam sekojoši knišļu uzbrukumi. Jācer, ka

šogad situācija būs labvēlīgāka.

15. aprīlī sāksies pieteikumu iesniegšana uz platībmaksājumiem. Tad kopā ar Lauku atbalsta dienestu varēsīm arī izvērtēt, ko lauku ļaudis ir saplānojuši un iecerējuši paveikt. Braucot pa laukiem, arvien vairāk redzu sakoptas platības, plašākus sējumu laukus. Tas nozīmē, ka cilvēki izmanto Eiropas Savienības piedāvātās jaunās iespējas.

Perspektīva — biodegvielai...

Ministrs uzsvēra, ka tuvākajos gados paredzama laba perspektīva biodegvielai. Ir jāizvērtē esošās jaudas, jāplāno ražošana, lai Latvija sevi varētu pilnībā apgādāt. — Ministrijai kopā ar Biodegvielas ražotāju asociāciju ir nopietni plāni, lai attīstītu ražošanu pa reģioniem un lai minimalizētu pārvaldījumu izmaksas. Pašlaik rapša audzēšanā vājākais posms ir tūdaļ pēc ražas novākšanas. Ja kūlums ir mitrs un sēkla pāris stundu laikā netiek kaltēta vai ventilēta, zūd kvalitāte. Tāpēc nepieciešamas investīcijas kalšu būvē, — skaidroja zemkopības ministrs. Viņš informēja, ka pašlaik notiek sarunas ar atbildīgajām institūcijām Briselē, lai biodižeļa ražošanai nepieciešamās rapša platības netiktu iekļautas laukaugu platību kvotās, bet par tām varētu saņemt energokultūru atbalstu.

«Parasti cilvēki izturas kā mašīnas, ko darbina divi spēki — apkārtējā vide un paša personība, bet prāts no malas tikai noskatās, novēro faktus un nav spējīgs iejaukties.»

Somersets Moems

...un piena lopkopībai

Runājot par piena lopkopības nozares nākotni, Mārtiņš Roze uzsvēra divas lietas. Pirmā ir tā, ka Latvijā pagaidām piena iepirkuma cenas ir zemākas nekā vidēji Eiropas Savienībā, tāpēc pārstrādes uzņēmumiem ir zināmas priekšrocības arī produkcijas realizācijā. Pagājušajā gadā produkcijas eksports ir palielinājies par 70 procentiem. — Piena iepirkuma cenas noteikti augs, bet mums ir jāņem vērā gan iedzīvotāju pirktspēja, gan uzņēmumu konkurētspēja Eiropas tirgū. Nav jābēdējas, ka cenas par sarāzoto pienu augs lēnām, bet ir garantija ka pārstrādes uzņēmumi darbosies un arī nākotnē spēš iepirkt pietiekami lielus piena apjomus, tos pārstrādāt un produkciju realizēt. — Piena iekas valstī, bet arī Eiropas Savienībā. Siers ir viens no tiem lopkopības produktiem, kam ir augsta pievienotā vērtība, tāpēc šī produkta ražošana ir izdevīga, — bilst ministrs.

Runas par to, ka varētu tikt aizliegta piena ražošana, ir galīgi nepamatotas, viņš uzsver. Jau pašlaik ražotāju uzņēmumiem piena sāk pietrūkt. Līdz ar to Latvijai būtu pat izdevīgi, ka sāktos piena tirgus reforma, tiktu atceltas kvotas. Tad uzņēmēji un zemnieki varētu izvērst ražošanu. Reformu gan varam gaidīt ne ātrāk kā 2013. gadā.

Sarunā ar žurnālistiem ministrs sniedza arī vērtējumu par akciju sabiedrības «Preiļu siers» darbību, uzsverot, ka uzņēmums ir pierādījis savu konkurētspēju Eiropas tirgū kā viens no Latvijas eksportspējīgākajiem uzņēmumiem. Pašlaik «Preiļu siers» jau ir iekļauts struktūrfondu līdzekļiem un saņems investīcijas, lai sakārtotu piena suliņu izmantošanu.

L.Kirillova

Prezentēja teritorijas plānojuma grozījumus

Preiļu novada kultūras namā notika novada teritorijas plānojuma grozījumu prezentācija, kuras dalībnieki gan galvenokārt bija pašvaldības pārstāvji. Iedzīvotājus pārstāvēja tikai daži cilvēki, tomēr novada teritoriālais plānojums ir lieta, kas skar vai attiecas gandrīz uz ikvienu nekustamā īpašuma īpašnieku vai personu, kas vēlas pie tāda tikt. Novada plānojums ir dokuments, ar kuru saskaņojama ikviena plašāka rakstura darbība savā īpašumā, kā arī iecerētās darbības izmaiņas. Piemēram, īpašnieks nevar savu zemes gabalu iznomāt lielveikala celšanai, ja teritorijas plānojumā šī zeme līdz šim bija iezīmēta kā individuālai apbūvei paredzēta, bet tieši grozījumu izstrādes laikā ir iespējas izteikt savus priekšlikumus un mainīt lietošanas mērķi.

Ar teritorijas plānojuma

grozījumiem iepazīstināja Preiļu novada domes izpilddirektors Vladimirs Ivanovs, kas vadīja grozījumu sagatavošanas darba grupu. Atskatoties grozījumu tapšanas vēsturē, Vladimirs Ivanovs informēja, ka izmaiņas teritoriālajā plānojumā iedzīvotāju apspriešanai tika nodotas pēc tam, kad pērnā gada maijā Preiļu novada dome pieņēma lēmumu veikt grozījumus novada teritorijas plānojumā. Tika pasludināta grozījumu izstrādes uzsākšana. Grozījumi veikti atbilstoši likumdošanai, kurā noteikts, ka jaunievēlētajai pašvaldībai trīs mēnešu laikā jāpieņem lēmums par to, vai eksistējošais teritorijas plānojums tiek atstāts spēkā, vai arī tajos tiek izdarīti grozījumi. Iepriekšējais Preiļu novada teritorijas plānojums bija pieņemts 2002. gada novembrī, un tas ir spēkā līdz 2012. gadam. Pēc lēmuma pieņemšanas

par grozījumu veikšanu, tika apstiprināta darba grupa, kā arī tās uzdevums. Likumā noteiktajā kārtībā informācija par to nosūtīta visām institūcijām, blakus esošajām pašvaldībām un arī publicēta. Sākās novada teritorijas plānojuma pirmās redakcijas izstrāde, kam sekoja apspriešana. 2005. gada 16. novembrī novada dome pieņēma lēmumu uzsākt sabiedriskās apspriešanas otro posmu un vides pārskata sabiedrisko apspriešanu. Grozījumi pirmajā redakcijā atzinuma saņemšanai tika nosūtīti attiecīgajām institūcijām, kā arī publicēti ar aicinājumu iedzīvotājiem piedalīties apspriešanā un izteikt savus priekšlikumus.

Kā atzina Vladimirs Ivanovs, teritorijas plānojuma grozījumu sabiedriskajā apspriešanā lielu aktivitāti izrādīja Aizkalnes pagasta iedzīvotāji, izteicot savus vērtējumus par plānoto apbūvi.

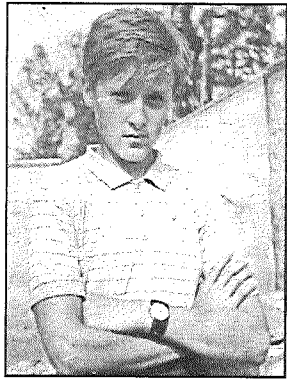
Teritorijas plānojums sastāv no Preiļu novada teritorijas plānojuma grafiskā izklāsta, attīstības programmas, vides pārskata, apbūves noteikumiem un kartogrāfiskā materiāla.

Novada teritoriālā plānojuma grozījumu prezentācijā kartogrāfiskais materiāls bija izvietots klātesošo apskatei ar plašu informāciju par novada zemēm, mežiem, ūdeņiem, vides objektiem, apbūves gabaliem, ceļiem, komunikāciju tīkliem un tamlīdzīgi. Bez grozījumiem palikušas tikai divas kartes, pārējās ir papildinātas, kā arī izstrādātas jaunas.

Teritorijas plānojuma grozījumi tiks izskatīti un akceptēti novada domes sēdē, pēc tam kopā ar tos papildinošiem dokumentiem nosūtīti Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai galīgai akceptēšanai.

L.Rancāne

OTRDIENAS INTERVIJA

Turpinām tradīciju lielāko kristīgo svētku laikā aicināt uz sarunu kādu no garīdzniecības pārstāvjiem. Šoreiz, Lieldienu priekšvakarā, «Novadnieka» redakcijā viesojās Vidsmuižas draudzes prāvests, Mariāņu tēvs ANDRIS ŠEVELS. Viņa publikācijas noteikti būsiet pamanījuši «Cerības» lappusēs. Lai arī tajās tiek runāts par ikdienišķām lietām, vārdi ir svaiguma, pārliecības pilni un uz sen zināmo, gadu simtiem ierasto notikumu ritumu ļauj paraudzīties no savādāka skatu leņķa.

● Skaistās skolas gadu vasaras – pilnas saules, brīvības un pēc jūras smaržojoša vēja. Foto no A.Ševela albuma

3.

Ciešanas bez ticības ir bezjēdzīgas

— Lieldienu cilvēki sagaida ļoti dažādi. Bērni gaida šūpoļu priekus un olu krāsošanu. Vecākā paaudze dodas uz baznīcu. Kas Lieldienu ir jums, priesterim?

— Priesterim tie ir vieni no visskaistākajiem ticības svētkiem, bet nebūt ne viegli. Šajā laikā ir ļoti daudz kalpojumu. Varbūt tieši tur arī ir tas skaistums, ka kopā ar visu Dieva tautu var slavēt Dievu par Viņa neprātīgo mīlestību pret mums, grēciniekiem.

— Pastāstiet, lūdzu, par savu ikdienā, jo zinām tik vien kā to, ka esat Vidsmuižas draudzes prāvests. Taču jums ir vēl daudz citu pienākumu.

— Jā, darbības lauks man ir ļoti plašs. No 2003. gada esmu Viļņu tipogrāfijas «Renovata» valdes priekšsēdētājs. Tā ir Mariāņu kongregācijas tipogrāfija, kurā dodam kristīgo literatūru.

Esmu žurnāla «Katoļu Dzeive» galvenais redaktors, šos pienākumus veicu kopš 2001. gada, kad izpildīju kardināla Jāņa Pujata lūgumu un domu tajā darboties, rakstīt un piesaistīt izdevumam jaunus lasītājus.

Taču tas nav viss. Esmu kapelāns kustībai «Par dzīvību!». Tā ir sabiedriska organizācija, kas aizstāv cilvēka cieņu no ieņemšanas brīža līdz dabīgai nāvei. Braucam uz skolām, tiekamies ar jauniešiem, runājam par pirmislaulības dzīvi, par aborta sekām. Kustība reizi mēnesī organizē lūgšanu gājienus. Pēc svētās Mises baznīcā dodamies uz Rīgas dzemdību namu, pa ceļam skaitot Rožukroni, lūdzam Dieva svētību mātēm, kas dzemdē, arī ārstiem, lai netiktu iznīcināta dzīvība. Organizējam mācības ģimenes dabīgajā plānošanā. Iespējams, ar laiku Rīgā tiks izveidots ģimenes nodaļas, kurās nonākušas krīzes ģimēnī.

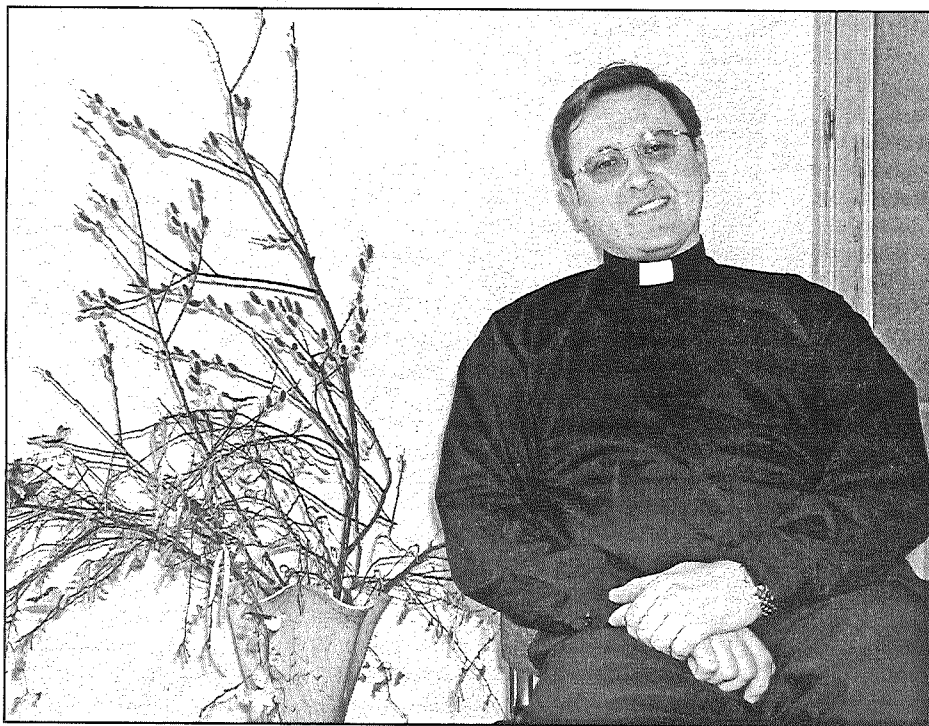
Visbeidzot — esmu kapelāns kopienai «Neokatehmenālais ceļš». Pirmajos kristības gadsimtos katehmenāts bija īpašs laiks, kad cilvēks trīs vai četrus gadus sagatavojās Kristības sakramentam. Šajā laikā cilvēks nobrieda ticībai, lai ar pilnu apziņu pieņemtu Kristības sakramentu. Vārds «neokatehmenāts» nozīmē, ka cilvēki, kas gan ir kristīti, bet nav izgājuši šo ticības ceļu, var apzināti izdzīvot savu kristieša aicinājumu. Pasaulē tā ir viena no lielākajām un izplatītākajām kopienām, darbojas 64 Garīgās semināri, simtiem ģimeņu no šīs kopienas ir misijā. Pašreiz Latvijā ir četras neokatehmenāta kopienas, kas pastāv pie Sv. Alberta draudzes Rīgā. Ceru, ka ar laiku šādas kopienas būs arī Latgales draudzēs. Viņi pulcējas kopā divas reizes nedēļā – trešdien uz Dieva vārda liturģiju un sestdienas vakarā uz Euharistiju. Kopienas garīgums ir balstīts uz Dieva Vārdu, sakramentiem un kopienas dzīvi.

Gandrīz piemirsu būtisku lietu – esmu arī students, mācos doktorantūrā Jāņa Pāvila II Lubļinas Katoļu universitātē Polijā.

— Zinu, ka iepriekš esat kalpojis Rīgā. Ar ko, jūsuprāt, atšķiras dzīve tur un šeit, laukos?

— Vidsmuižā esmu samērā nesen, kopš pagājušā gada septembra beigām. Vēl 10. septembrī celebrēju pēdējo svēto Misi Rīgas Sāpju Dievmātes baznīcā.

Protams, ka atšķirības ir lielas. Rīgā darbs ar cilvēkiem notiek nepārtraukti, pie priesterā ļaudis nāk no rīta līdz pusnakcij. Parsteidzoši, bet, piemēram, Viļņos, kur dzīvoju, pēc vakara Sv. Mises, t.i. ap pieciem manī neviens vairs netraucē. Šeit ir mierīgāka dzīve, daudzas lietas

● Pirms četriem gadiem Aglonas bazilikā Andris Švels tika iesvētīts par priesteri. Cik sarežģīts bija šis ceļš, nezinātajam grūti izprast. Tāpat kā neviens nevar solīt, ka viņa turpmākie gadi būs viegli un vienkārši. Foto: A. Stepanovs

notiek bez steigas. Rīgā cilvēki ir vienā skriešanās, dzīves temps daudz straujāks. Bet varbūt lauku cilvēki nav pieraduši pie tā, ka uz baznīcu var nākt ne vien lūgties, izsūdzēt grēkus, bet arī parunāties ar priesteri par savām problēmām, kas saistītas ne tikai ar ticību, bet ar ikdienas dzīvi ģimenē, darbā.

Es redzu, ka problēmas sabiedrībā ir visur. Nezinu, kur cilvēki tās risina, bet šeit pie priesterā nenāk. Rīgā izmisuma brīžos daudzi, īpaši jaunieši nāca uz baznīcu.

— Ar ko tas izskaidrojams?

— Dzīves temps pilsētā un laukos ir pavisam savādāks. Varbūt tāpēc... Iespējams, ka laukos cilvēkiem ir citādas problēmas nekā pilsētā. Par maz laika esmu šeit pavadījis, lai visu līdz galam izprastu.

— Toties Galēnu pagasta ļaudis ir pamanījuši, ka jūs esat biežs viesis skolā. Vai jums patīk darboties ar bērniem?

— Kad biju mazs, sapņoju, ka būšu šoferis, kosmonauts, jūrnīkts, celtnieks. Nekad nebiju domājis, ka varētu būt skolotājs. Mācoties seminārā, mums bija dota izvēle apmeklēt skolas, slimnīcas vai cietumus. Es gāju uz cietumu, strādāju ar ieslodzītajiem, uzklājos viņus, mācīju ticības patiesības un lūgšanu. Vēlāk sāku braukt uz netālo Zaķumuižas pamatskolu. Ziniet, man ļoti iepatīkās pasniegt ticības mācību, jo bērni ir tik ļoti atvērti. Ja man būtu mazāk pienākumu, es noteikti gribētu strādāt skolā.

— Jūs ieminējāties par bērniem sapņiem? Kur bija tā sapņu vieta?

— Jūrmalā, tur pagāja mana bērnība. Konkrēti – Kauguros. Vasarās parasti bija tā, ka visa ģimene saspīdās ciešāk un vienu vai divas istabiņas no mūsu četrstābu dzīvokļa izīrēja atpūtniekiem. Puika būdams, visu dienu ar viņiem dzīvojos pa jūru, tāpēc nav ko brīnīties, ka gribēju kļūt jūrnīkts.

— Bet iegrozījās savādāk?

— Tā kā mans tēvs bija zakristiāns, no sešu gadu vecuma sāku piekalpot Ķemeru baznīcā kā ministrants. Toreiz Ķemeru par prāvestu strādāja monsinjors Oļģerts Daļeckis. Abiem ar brāli prasīja, par ko būsim, kad izaugsim. Es, daudz nedomājot, parasti teicu, ka būšu priesteris. Neviens

neko neteica, jo mana vectēva brāļa dēls arī bija priesteris.

Patiesībā manai izvēlei kļūt par priesteri ir gara priekšvēsture. Beidzot pamatskolu, biju stingri izlēmis stāties jūrskolā. Bet draugs bija aizbraucis uz pionieri nometni. Kad viņš atgriezās, jūrskolā uzņemšana jau bija beigusies. Abi devāmies uz Kandavu, kur iestājāties celtniecības tehnikumā. Vecākiem tas bija jaunatklājums, tāpēc dokumentus drīz izņēmu. Tā kā tēvs bija skroderis, viņš deva padomu arī man strādāt par skroderi. Un tā četrus gadus šuvu apģērbu un mācījos vakarskolā.

— Kā uzsākat teoloģijas studijas?

— Ja līdz desmit gadu vecumam puslīdz droši teicu, ka būšu priesteris, vēlāk šī doma bija zudusi. Lūzums bija vasarā pēc vidusskolas, kad Liepājā piedalījās garīgā nometnē jauniešiem. Tieši tur nopietni sāku domāt, ko tad es isti dzīvē gribu sasniegt. Tagadējais Liepājas bīskaps Vilhelms Lapelis, kas bija nometnes vadītājs, laikam nemaz necerēja, ka mēs, divi jaunieši no Jūrmalas, tik nopietni esam to lietu pārsprieduši. Mans draugs Andžejs jau tajā pašā rudenī iestājās Garīgajā seminārā. Es to izdarīju pēc gada, kad biju pabeidzis savus iesāktos darbus un pienākumus. Tas bija 1993. gadā.

Draugi un draudzenes mani nesaprata, bet es necentos ko pierādīt vai iestāstīt. Tagad daži no viņiem saka, Andri, tu vienīgais no mums esi cilvēkos izstiesies. Atzišos, man ir patīkami dzirdēt šādu atziņu.

2002. gadā pabeidzu studijas Polijā, 11. maijā bīskaps Jānis Bulis mani un Rinaldu Stankoviču Aglonas bazilikā iesvētīja par priesteriem.

— Baznīcā tāpat kā jebkurā citā dzīves sfērā pamazām notiek paaudžu maiņa. Kā jūs to uztverat?

— Kādu laiku, pat vairākus gadsimtus, Baznīca bija koncentrējusies uz cilvēkiem, kuri atnāk uz dievnamu, izsūdz grēkus, saņem grēku piedošanu un citus sakramentus. Tā varēja darīt, jo visi bija ticīgi, visi nāca uz baznīcu. Bet tagad ir jauns laikmets... Baznīcas uzdevums ir nevis gaidīt cilvēkus, bet gan doties pie viņiem. Zinu, ka, piemēram, Skaistkalnē pauliniešu mūki iedibināja tradīciju Adventa laikā

oblātes nest saviem draudzes locekļiem uz mājām. Cilvēki to uzņēma ar aizkustinājuma asarām acis un atsāka nākt uz baznīcu.

Vislabāk iepazīt draudzi iespējams caur vizitācijām. Tas nozīmē ienākt katrā mājā, parunāties ar ļaudīm. Tā veidojas kontakts arī ar tiem, kuri uz baznīcu nenāk vispār vai ļoti reti.

— Cilvēki ir noilgojušies pēc kontakta, pēc sarunām.

— Jā. Vientulība ir viena no lielākajām mūsdienu problēmām. Steiga, dzīves temps... mūžīgs laika trūkums... Cilvēki bieži dara daudzas otršķirīgas lietas, bet nerūpējas par pamatvērtībām – ticību un mīlestību. Tas skaisti skan, bet nemaz nav viegli ne ticēt, ne mīlēt. Protams ir vieglāk ticēt dogmām, pa reizei noskaitīt lūgšanu un pāris reizes gadā aiziet uz baznīcu. Bet tā vēl nav ticība! Ticību ir personisks kontakts ar Dievu, atbilstošu veidošana ar Viņu ikdienā. Un tas nav vienkārši.

— Pastāstiet, lūdzu, par savām tagadējām studijām.

— 2005./2006. mācību gads man ir pirmais studiju gads doktorantūrā Polijā. Apgūstu dogmatisko teoloģiju. Ja Dievs dos, tad pēc četriem gadiem iegūšu teoloģijas zinātņu doktoru un varēšu strādāt par pasniedzēju.

— Jūs daudz ceļojat. Padalieties iespaidos!

— Savus regulāros braucienus uz Poliju nemaz neuzskatu par ceļojumiem. Tomēr reizi gadā noteikti mēģinu doties tālākā ceļā. Pērn biju Zviedrijā un Norvēģijā. Ar jauniešiem apmeklēju Ķelni, kad tur notika Vispasaules Jauniešu dienas un Vinē piedalījās manas draudzenes laulības. Šogad biju aizbraucis uz Īriju, apmeklēju savus draugus. Cik daudz mūsējo tur!

Īri ir ļoti atvērti un sirsnīgi ļaudis, uzņēma mūs ļoti viesmīgi. Sarunās ar latviešiem sapratu, ka vieni tur svešumā ir tikai tādēļ, lai nopelnītu. Citiem Īrijā ļoti patīk – cieņas pilnā attieksme darbā, stabilitāte, drošība. Nedomāju, ka šī kategorija atgriezīsies Latvijā. Biju trijās katoļu skolās un tikos ar latviešu, lietuviešu, poļu, moldāvu un ukraiņu bērniem. Visi mūsējie tur ir labāko skolēnu skaitā. Vai, atgriežoties Latvijā, šie jaunieši būs ar mieru strādāt par grašiem? Noteikti, ne.

Savu darbu tirgu jauno ES dalībvalstu iedzīvotājiem atver Spānija, citas Rietumeiropas valstis. Cik simti tūkstošu mūsējo izbrauks vēl? Sāpīgi par to domāt.

— Pēc četrām dienām gaidīsim uz Austum Lieldienu ritu. Kāds ir jūsu novēlējums «Novadnieka» lasītājiem svētkos?

— Svētie Raksti saka: «Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad veltīga ir mūsu ticība.» Gribu novēlēt visiem būt stipriem ticībā. Ne velti saka, ka cilvēks bez ticības ir kā kuģis bez stūres, kuru mētā jūras viļņi, un bez stūres līdz ostai netikt.

Kristus ir augšāmcēlies! Viņš ir dzīvs! Ja tu tam tici, viss mainās tavā dzīvē. Kristū ir iespējams veidot draudzīgas attiecības ar Dievu, rast atbildi uz daudziem jautājumiem, izprast un pazīt sevi, redzēt jēgu visos dzīves notikumos.

Dzīve ir pilna ar ciešanām. Vairāk vai mazāk, bet mēs visi ciešam, visi pārvaram grūtības. Tomēr ir liela atšķirība, vai mēs ciešam un neredzam savās ciešanās jēgu, vai arī ciešam un ticam. Ciešanas bez ticības ir bezjēdzīgas. Ja tu tici, ka Kristus ir augšāmcēlies, tevī iesākas jauna dzīve.

L. Kirillova

Preses konference «Gads Lielās pašvaldības – ar vērienu, mazās – atbilstoši»

Jānis Eglītis, Preiļu novada domes priekšsēdētājs:

— Ar gandarījumu varu teikt, ka visus projektus un galvenos darbus, ko iesāka iepriekšējie deputāti, pašreizējā dome turpina. Liela daļa no tiem jau pabeigta. Pārējie tiks realizēti šī vai nākamā gada laikā. Jāatzīst, ka iepriekšējā sasaukumā diezgan daudz sasteidzām, bažijoties, ka mūsu ieceres var izjaukt neparedzēts iznākums pašvaldību vēlēšanās. Kā izrādījās, šim raižem nebija pamata, un arī pēc vēlēšanām varam iesākt turpināt.

Darbu varētu iedalīt divās lielās grupās: pašvaldības budžeta līdzekļu apsaimniekošana un papildfinansējuma piesaistīšana ar dažādu projektu starpniecību. Pērn un arī šogad dome projektu realizācijā veic ļoti intensīvu darbu, lai Preiļu novads saņemtu gan Eiropas fondu, gan citus līdzekļus. Tā ir sarežģītākā, laikietilpīgākā un lielākā darba daļa.

Ar darbiem un projektiem, kas ir atkarīgi tikai no pašvaldības, mēs tiekam galā veiksmīgi, ko nevar teikt par tiem, ko vada un koordinē valstiskas un privātas in-

stitūcijas. Jau trīs gadus Preiļu iedzīvotājiem solām ūdensvadu un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas projekta realizāciju, bet nupat saņemtā atbilde no Vides ministrijas rada lielas bažas, vai arī šogad projektu izdosies uzsākt. No projekta realizācijas atkarīga daudz, tostarp arī Daugavpils ielas, stāvoklja uzlabošana. Daugavpils ielas visās mājās no centra līdz dzirnavu tiltam ir paredzēts ierīkot ūdensvadu un kanalizāciju. Kamēr tas nav paveikts, ielas asfaltēšanu nevaram uzsākt.

Joprojām nav skaidra jaunās autoostas perspektīva. Pašlaik tiek izstrādāti vairāki varianti, jo ideja par jaunas, modernas autoostas uzbūvi vecās vietā nav īstenojama.

Valija Ruisa, Sutru pagasta domes priekšsēdētāja:

— Atgādināšu, ka padomes priekšsēdētājas amatā stājos tikai pirms dažām dienām. Pastāstīšu par padomes kopīgi paveiktajiem darbiem gada garumā. Mana vēltāju apvienība par prioritāti bija izvirzījusi lauku attīstību, lauku uzņēmēju, iedzīvotāju un lauksaimnieku labklājības līmeņa cel-

šanu. Tam svarīgs priekšnoteikums ir infrastruktūras sakārtošana, kas attiecas arī uz ceļiem. Esam atjaunojuši divus ceļa posmus. Izveidots ceļš līdz jaunai zemnieku saimniecībai, kurā jauni cilvēki atgriezušies savās vectēva mājās un uzsākuši darbību.

Mūsu pagasts atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā – lielas šosejas malā, tuvu Preiļiem. Pilsētā strādā daudzi pašvaldības iedzīvotāji. Tāpēc mēs atbalstām ideju par teritoriālās reformas gaitā paredzēto pagasta iekļaušanos Preiļu novadā. Ja ir darbs un ienākumi, tad cilvēkiem ir iespēja izglītot savus bērnus, kas pašvaldībai dod cerīgas prognozes attiecībā uz attīstību.

Viena no pozitīvajām paveiktajām lietām ir sociālā dienas aprūpes centra izveidošana pagasta administratīvajā ēkā, kas drīzumā sāks darboties. Ierīkotas dušas telpas, uzstādīts veļas automāts.

Svarīga ikdienas sadzīves kvalitātes sastāvdaļa ir ūdens apgāde un kanalizācijas sistēma. Pagastā esošā uzbūvēta sen un ir ļoti sliktā stāvoklī. Šogad iesniegts projekts par ūdenssaimniecības attīstību Sutru ciematā un tehniski ekonomiskais pamatojums. Diemžēl bija bēdīgi internetā uzzināt, ka vides projektiem finansējums samazināts uz pusi.

Trīs projektus esam iesnieguši Valsts investīciju programmai, viens no tiem at-

tiecas uz autobusa iegādi skolēnu pārvadāšanai, divi – kultūras nama un skolas renovācijai.

Juris Kovaļevskis, Pelēču pagasta domes priekšsēdētājs:

— Pagājušais gads pašvaldībai bija ļoti veiksmīgs, jo tika realizēts projekts ūdenssaimniecības sakārtošanai, nodota ekspluatācijā jauna atdzelošanas stacija. Par atbalstu esam pateicīgi Vides investīciju fondam. Pašvaldības darba problēma ir saistīta ar cilvēkresursiem. Jādara viss, lai cilvēku skaits nesamazinātos. Rūpējamies par infrastruktūras attīstību un būvējam ceļus. Iepriekšējā deputātu sasaukuma darbības laikā biju iniciators rajona apvienotā autoceļu fonda likvidēšanai. Pusotra gada laikā kopš izstāšanās, kad paši lemjām par saviem finanšu līdzekļiem, esam uzbūvējuši vienu, bet rekonstrējuši trīs ceļus. Šogad pabeigsim vēl viena ceļa būvdarbus. Pagasta iedzīvotāji iesaistās Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu apgušanā, un līdz ar to vērojams, kā situācija pašvaldībā izmainās uz labo pusi.

Turpinājums 5. lappusē.

— No jūsu stāstītā izriet, ka mazajām pašvaldībām lietderīgi ātrāk apvienoties novados, lai rastos iespēja vērienīgākiem projektiem, līdzekļu piesaistei un attīstībai. Vai novadu veidošanas process nav pārāk gauss, ņemot vērā, ka jau jāsāk apgūt Eiropas fondu bagātīgie līdzekļi? Ko no pievienošanās iegūš konkrēts cilvēks, piemēram, Smelteros vai Nidermuižā?

E.K. – Mazs pagastiņš citādi nevar eksistēt. Projektiem mums nav līdzfinansējuma, jo budžets pārāk mazs. Taču novada izveidošanai pagaidām nekas konkrēts vēl nav uzsākts.

V.R. – Mēs viennozīmīgi esam noskaņoti par pievienošanos Preiļu novadam. Padomes sēdē gan tāds lēmums vēl nav pieņemts, bet konceptuālā līmenī, kad tika veidota novadu karte, esam piekrituši.

J.K. – Es uz savu pašvaldību neskatos ar pesimismu. Mēs varam arī vieni paši cīnīties. Nav jau gluži tā, ka tos mazos neatbalsta. Taču ir likums par teritoriālo reformu, un saskaņā ar to kādreiz pievienosimies Preiļu novadam, jo esam «likumpaklausīgi».

Projekti, kam paredzēta Eiropas nauda, vispirms ir jārealizē, pēc tam pašvaldību ieguldītājs fi-

nansējums tiek atmaksāts. Valdības līmenī jādodomā, kur mazajām pašvaldībām ņemt līdzekļus šādām nolūkam. Vairbūt ļaut izmantot privāto kapitālu? Ja saglabāsies situācija, ka pašvaldībām jāgaida tik garās rindās, lai aizdevumam dabūtu garantijas atļauju, iespējams, ka valdība pārmetīs, kāpēc esat nokavējuši pieteikšanos uz Eiropas fondiem. Taču pašvaldības nevis nokavēs, bet cietīs ierobežota aizdevumu piešķiršanas procesa dēļ.

V.R. – Nav jau tā, ka mazi pagasti neko nedara un tikai gaida pievienošanās lielajiem novadiem. Ko varam, tas tiek paveikts. Ja kultūras nams jāremontē, tad to

darām jau tagad, negaidot apvienošanu. Neba teritoriālā reforma būs tas rīks, tā atslēga, kas atrisinās projektu finansējuma garantijas drošību.

J.E. – Vēl jau nav izstrādāta nākamo struktūrfondu operacionālā programma. Varu dalīties pieredzē, kā mums klājās ar pašreizējiem struktūrfondu. Uz to laiku, kad Latvija iestājas ES, mums bija gatava tehniskā dokumentācija, lai uzreiz – 2004. gada 1. maijā iesniegtu projektus, piemēram, par siltumapgādi. Taču šī projekta konkursu izsludināja 2005. gada novembrī. Tātad, pusotru gadu faktiski nekas nenotika.

Pēc apvienošanās iespējas iedzīvotāju dzīves apstākļu uzlabošanai būs plašākas. Preiļu novada pieredze liecina, ka Preiļu un Aizkalnes pagasti investīcijās saņēmuši daudz vairāk līdzekļu, nekā toreiz, kad pastāvēja kā atsevišķas pašvaldības. Ceļu, ūdensvadu, skolas, kultūras nama remonts, — tas viss ir cilvēku ērtībām. Ja katra jūsu pašvaldība par apvienošanos novadā saņems 100 000 latu, kā tas pienākas, par šo naudu var izdarīt ļoti daudz.

— **Apvienošanās novados, projektu un investīcijas, — viss iedzīvotāju labā. Bet vai realitātē šie cilvēki vispār ir? Vai jums izdodas apturēt darbaspējīgo iedzīvotāju aizplūšanas procesu, piesaistīt jaunatni un uzlabot demogrāfisko situāciju?**

V.R. – Tādas statistikas mums nav, bet iedzīvotāju skaits samazinās. Galvenokārt novecošanas un mirstības dēļ. Dzimstība ir maza. Arī jaunieši, kas te izauguši, beidz augstskolas un paliek lielās pilsētās. Lai jaunie atgrieztos, ir svarīgi radīt viņiem kvalitatīvus dzīves apstākļus Sutros, neatkarīgi

no tā, vai esam patstāvīgi, vai apvienojušies novadā.

J.E. – Latvijas laukos, salīdzinot ar citām Eiropas valstīm, procentuāli tomēr dzīvo ļoti daudz cilvēku. Savukārt, ja pārēķinām lauksaimniecībā nodarbināto darba ražīgumu, tas ir viens no zemākajiem Eiropā. Tātad, nav sarežģīti prognozēt, ka laukos kļūst mazāk cilvēku, bet darba ražīgums pieaug. Kas attiecas uz pilsētu, ir divas lietas, ar ko pēdējā laikā nākas saskarties. Daudzi uzņēmēji sūrojas, ka trūkst darbaroku, tajā pašā laikā nodarbinātības dienestā ir gari bezdarbnieku saraksti. Trijos Preiļos uzņēmumos, kas saistīti ar piena pārstrādi, trikotāžas ražošanu un būvdarbiem, kā apgalvo to vadītāji, trūkst darbaroku. Nākamgad piena pārstrādes uzņēmumā atvērs jaunu cehu, bet direktors bažijas, kur ņemt 50-60 strādniekus.

Protams, arī Preiļos ir daudz darāmā, lai uzlabotu vidi, bet tā tomēr nav tik neapmierinoša, lai jaunatne te nevarētu palikt. Pirms gadiem trim četriem situācija bija bēdīgāka, bet pēdējā laikā novadā jaunieši sāk atgriezties. Biznesa konsultanti strādā pie tā, lai atgrieztos arī jaunie uzņēmēji. Objekti: skolas, bibliotēka, bērnu dārza filiāle, jauniešu kultūras centrs, ko esam sakārtojuši, vai kur darbi noris patlaban, arī veltīti cilvēkresursu piesaistei.

— **Vai šo minēto uzņēmumu vadītāji ir izanalizējuši situāciju, kāpēc viņiem trūkst darbinieku? Vai viņi attiecībā uz darbaspēku ir veidojuši stratēģiju ilgākam laika posmam, vai arī nupat nonākuši šī fakta priekšā? Vairbūt ir padomājuši par speciālistu sagatavošanu ar uzņēmumu stipendijām?**

Turpinājums 5. lappusē.

● Preiļu novada domes, Sutru, Saunas un Pelēču pagastu padomju priekšsēdētāji un pārstāvji «Novadnieks» redakcijā lietišķā sarunā par pašvaldību ikdienu.

pašvaldības vadītāja krēslā» savām iespējām

Sākums 4. lappusē.

Pateicoties tiešajiem platību maksājumiem, kļūst mazāk «kokvilnas» lauku. Cilvēkiem parādās aizvien vairāk naudas, ko viņi iegulda ražošanā.

Pērn iegādājāties jau otru autobusu skolēnu pārvadāšanai. No pagasta budžeta lielākos līdzekļus tērējam izglītībai. Domāju, ka reti atrodama skola, pie kuras 600 kvadrātmetri klāti ar bruģi. Savests kārtībā ēdināšanas bloks, sanitārie mezgli, skolai ir sporta zāle. Diemžēl skolā, kura paredzēta 180 skolēniem, mācās tikai 100 bērni, tāpēc pašvaldība dara visu, lai piesaistītu audzēkņus arī no citiem pagastiem. Visiem Pelēču pamatskolas skolēniem tiek piešķirtas brīvpusdienas.

Ārdavā, kur dzīvo tikai 150 iedzīvotāju, viņu ērtībām bibliotēkā izveidots publiskais interneta pieslēgums.

Sogad esam sagatavojuši un iesnieguši trīs projektus. Pašlaik jau zināms, ka atbalstīts projekts, kas saistīts ar Pelēču pagasta katlu tīkļa rekonstrukcijas otro kārtu. Diemžēl mūsu gada budžets ir mazs, tikai 100 000 latu. Valsts investīciju fonds mums ir gatavs izsniegt aizdevumu, bet vajadzīga atļauja no pašvaldību aizdevumu garantiju padomes. Jau janvārī iesniegts pieprasījums, bet rindā joprojām esam astoņdesmitie.

Daudz strādājam pie īpašumu reģistrācijas Zemesgrāmatā. Izsolē ir pārdota Jezufinovas muiža.

Neizpildīts palicis viens solījums, kas saistīts ar Gornijašu kapličas paplašināšanu. Nauda šī darba veikšanai ielānāta šī gada budžetā.

Emilija Kokorīte, Saunas pagasta padomes priekšsēdētāja:

— Ūdenssaimniecība, kas tapusi kādreiz kolhozu laikos, mūsu pagastā ir sabrukuma stadijā. Diemžēl mūsu cerības uz līdzekļu saņemšanu no Vides ministrijas ūdenssaimniecības atjaunošanas projektam nepiepildījās, jo mazo pagastu ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000 vajadzības netiek ņemtas vērā. Atliek secināt, — ja būtu apvienojušies ar Preiļu novadu, varbūt attieksme būtu citāda.

Mani nomāc arī tas, ka komplektā ar lēmumu likvidēt kopīgo autoceļu fondu no rajona padomes mums uzkrauta arī parādu nasta. Nupat saņēmu draudu vēstuli, ka tiks iesūdzēti tiesā par kādreiz «Latgales ceļiem» nesamaksātajiem 3500 latu par 2004. gadā remontēto ceļa posmu.

Nepatīkama situācija izveidojusies arī ar atkritumu saimniecību. Uzņēmējs, kas nodar-

bojās ar atkritumu savākšanu pagasta teritorijā, pašlaik to neveic, un stāvoklis ir nepatīkams. Iedzīvotāji pauž neapmierinātību. Esam uzsākuši sarunas ar uzņēmumu «Hoētika» no Rēzeknes, veicam izskaidrošanas darbu iedzīvotāju vidū par atkritumu savākšanu.

Ar projektiem neesam strādājuši, jo mums nav speciālista, kas tos gatavotu. Turpinām ikdienišķos darbus, ko pagasta padome veic gadu no gada. Esam izpildījuši solījumu vēlētajiem saglabāt medpunkta telpas. Atvēram aptieku, pirms tam telpās veicām remontu. Pērn vietējās skolas nāca ar iniciatīvu kapstētās rikot sakopšanas talkas. Smelteru un Priekuļu bibliotēkās kļuvuši pieejami interneta pakalpojumi. Turpinām darbu sociālajā un kultūras jomā. Vientuļajiem pensionāriem piešķirām pabalstus malkas iegādei, ikmēneša pabalstus maksājam pirmās grupas invalīdiem. Visiem skolābērniem apmaksājam brīvpusdienas, materiāli atbalstām daudz bērnu maznodrošinātās ģimenes pirms skolas gaitu sākšanās. Esam pieņēmuši darbā sporta organizatoru, uzsāktas aktivitātes šajā jomā. Piešķirām līdzekļus Pieniņu baznīcas remontam, jo pagasta iedzīvotāji pieder šai draudzei. Atjaunojam lauksaimniecības konsultanta štata vienību, par ko zemnieki ir ļoti pateicīgi.

Sākums 4. lappusē.

J.E.—Tik detalizētas informācijas man nav. Domāju, ka tas viņiem būtu jādara. Taču ļoti bieži no cilvēkiem dzirdēta atbilde, ka nav motivācijas strādāt.

— Cik pašvaldības ir gatavas e-paraksta ieviešanai, jo 1. septembris vairs nav aiz kalniem? Vai iedzīvotāji ir gatavi to maksāt?

J.K.—Jau pašlaik ar Iedzīvotāju reģistru, ar Valsts kasi, ar internetbanku strādājam elektronizētā veidā. Jaunajai paaudzei to visu apgūt nav nekādu problēmu, bet gados vecākajiem būs apgrūtināšāks. Pašvaldības budžetā nauda tam nav plānota, bet, ja saņemsim valsts atbalstu, par kuru gan nav konkrētas skaidrības, tad šī lieta ies. Pagasta padomē strādā laba komanda, speciālisti.

Attiecībā uz maksāšanu, — tie cilvēki, kam e-paraksta lietošana būs patiešām nepieciešama, būs arī gatavi par kartes izmantošanu maksāt.

V.R.—Pašvaldības potenciāls atbilst e-paraksta realizēšanai. Domāju, ka arī ar šo moderno tehnoloģiju būs līdzīgi kā ar mobilajiem telefoniem, — ar laiku to lieto visi. Arī mūsu bezdarbnieki iesaistās LIKTA programmas apmācībās un pēc šiem kursiem pratīs strādāt ar datoriem un lietot e-parakstu.

E.K.—Esmu parliecināta, ka arī pie mums ar to būs kārtībā, jo ir daudz jaunu, ziņošu ģimeņu, kas apgūst modernās tehnoloģijas.

J.E.—Esmu iesaistīts Latvijas Pašvaldību savienības darba grupā ar īpašo uzdevumu ministriju, un man jāatzīst, ka Latvijā šī lieta, salīdzinot ar kaimiņiem — igauņiem, ir būtiski aizkavējusies. Igauņiem elektroniskā paraksta kartes vienlaikus ir arī personas

identifikācijas kartes. Mūsu ministrijā savstarpēju strīdu dēļ to neizdevās apvienot. Citās valstīs šādā kartē ievietoti arī visi medicīniskie dati par cilvēku. Latvijā, acimredzot, vispirms būs trīs kartes, un pēc tam tās tiks savienotas vienā. Novada pašvaldība ir gatava karšu ieviešanai. Jau šobrīd darbojas elektroniskā dokumentu aprites sistēma. Tagad notiek sarunas ar tās izstrādātāju, lai tai piesaistītu elektronisko parakstu. Varam organizēt apmācības par šo jautājumu arī citu pašvaldību darbiniekiem.

— Kā jūsu pašvaldībā tiek risināta atkritumu savākšana?

J.K.—Pērn gadā pagasta iedzīvotājiem labu piedāvājumu — noslēgt līgumu par atkritumu konteineru uzstādīšanu — izteica kāda Rēzeknes firma. Pašvaldībā pieteicās tikai divi cilvēki, kas bija ar mieru maksāt par atkritumu izvešanu. Mums savas izģāztuves nav, par atkritumu izmešanu mežā iedzīvotājus sodām. Vieni dedzina, citi pa kluso pārvieto uz pašvaldības konteineriem.

V.R.—Mums ir gluži pretēja situācija. Veicām izskaidrošanas darbu, un tagad vairāk nekā 100 saimniecības ir noslēgušas līgumu par konteineru uzstādīšanu un atkritumu izvešanu.

— Vai pašvaldības gatavas publikot savu īpašumu sarakstus?

J.E.—Tas nerada problēmas. Šāda informācija tiek sniegta publiskajos pārskatos, bet, ja ir nepieciešams, to var publicēt. Informācija par brīvajām zemēm ir atrodama pagastu centros.

V.R.—Pašvaldībai pieder administratīvā ēka, kapsētas, teritorija zem ūdenssūkņu stacijām.

E.K.—Pagastā brīvas zemes nav. Paņemts pat katrs necilākais gabaliņš. Īpašumā pieder skolas,

kapsētas, ceļi. Mežu nav.

J.K.—Informācija par pašvaldības īpašumiem katru gadu tiek publicēta pagasta publiskajā pārskatā, kā arī informatīvajā izdevumā, kas sāka iznākt pērn. Pašvaldības īpašumā ir arī 48 hektāri meža, ko gatavojamies reģistrēt.

— Vai iedzīvotāji bieži griežas pašvaldībā ar priekšlikumiem, sūdzībām, ierosinājumiem? Kā ar tiem tiek strādāts?

J.E.—Daudz nav, bet raksta. Idejas, priekšlikumus ievieto arī domes mājas lapā. Reizēm mēdz sūdzēties arī par kaimiņiem, bet ar to tiek galā citas instances.

V.R.—Cilvēki biežāk vērsas padomē ar iesniegumiem, kas tiek izskatīti padomes sēdē, bet pēc tam rakstītājam tiek izsniegts izraksts no padomes sēdes protokola. Sūdzības biežāk saņemam mutvārdos.

E.K.—Lielākoties cilvēki nevis raksta, bet ar saviem ierosinājumiem griežas pārrunu kārtībā. Arī mutvārdu ierosinājumi tiek reģistrēti. Oficiālus iesniegumus izskatām padomes sēdēs.

J.K.—Uz katru rakstisku iesniegumu pašvaldība ir atbildējusi. Ar iedzīvotājiem kontaktējos jebkurā laikā, neatsaku uzklaut tikai tāpēc, ka nav pieņemšanas diena.

— Vai ir iespējams nodrošināt pajumti un palīdzību nelaimes piemeklētiem cilvēkiem?

J.E.—Likumā noteiktajā kārtībā tas vienmēr tiek darīts. Esam sagādājuši dzīvesvietas bāreņiem. Bez pajumtes neatstājam tos, kas atgriežas no ieslodzījuma vietām.

V.R.—Šobrīd esam radījuši iespējas izmitināt šādus cilvēkus, taču kopumā pašvaldībai tā ir

problēma. Spriežam par kāda dzīvokļa iegādi šādām neparedzētām vajadzībām.

E.K.—Cilvēkiem, kas atgriežas no ieslodzījuma vietām, maksājam pabalstus 30 latu apmērā. Tāpat arī bāreņiem. Diemžēl pagasta īpašumā nav dzīvokļu.

J.K.—Ir bijuši gadījumi, kad cilvēkiem vajadzēja nekavējoties iedot dzīvojamo platību, kas arī tika izdarīts. Patlaban viens dzīvoklis atstāts rezervē šādām reizēm.

— Kāda ir rajona padomes loma jūsu darbā?

V.R.—Mana pieredze ir ļoti neliela, nevaru komentēt. Arī uz mana galda kā pirmais oficiālais dokuments, ko saņēmu šajā amatā, guļ ziņa par parādu 8000 latu apmērā no likvidētā ceļu fonda.

J.K.—Tas, ka uz jūsu galda kaut kas atrodas, vēl nenozīmē, ka jums noteikti jāsamaksā. Parādsastības, slēdzot līgumus par ceļu būvi, uzņemas nekas cits kā rajona padome.

Ir ļoti būtiski, cik svarīgus lēmumus mēs paši pieņemam, un vēl svarīgāk, kā mūsu lēmumi tiek izpildīti. Padomes darbu vērtēju kā viduvēju. Ir veiktas arī labas lietas.

J.E.—Rajona padomes nozīme ir tad, ja pašvaldības, kas veido rajona padomi, izjūt šī darba augļus. Atskatoties, piemēram, uz SAPARD projektiem, Preiļu rajonā tikai Preiļu novads ieguva šī projekta naudu, bet Daugavpils rajonā — visas pašvaldības. Taču, piemēram, runājot par interneta projektiem, Preiļu rajonā tas ir visās pašvaldībās un visās skolās, bet Daugavpili līdz pērnajam gadam nebija nevienā pašvaldībā.

Jautāja pašvaldību iedzīvotāji

— Uzticību pašvaldību institūcijām grauj lietas, kas notiek bez publiskas izskaidrošanas. Mēs nevaram izlikties it kā nekas nebūtu noticis, ja vienā dienā pašvaldībai ir viens vadītājs, bet otrā — jau cits. Kāpēc notika Sutru padomes priekšsēdētāja maiņa?

Valija Ruisa:

— No plašāka komentāra atsakos. Lietas būtību varu izskaidrot isumā. Padomes deputāti uzskatīja par neiespējamu turpināt darbu līdzšinējā priekšsēdētāja Artūra Vilcāna vadībā. Tapa iesniegums pagasta padomei par neuzticības uzteikšanu priekšsēdētājam. Iesniegumu bija parakstījuši četri deputāti. Tomēr iesniegšanas process nebija veikts juridiski pareizi. Pa to laiku, kamēr tas tika sagatavots no jauna, padomes priekšsēdētājs nāca klajā ar savu iesniegumu, kurā lūdza atbrīvot viņu no ieņemamā amata. Padomes sēdē likumā paredzētajā kārtībā šis iesniegums tika izskatīts un pieņemts lēmums viņu atbrīvot.

— Kas noticis ar Jezufinovas muižu?

Juris Kovaļevskis:

— Tā pārdota izsolē par divdesmit ar pusi tūkstošiem latu. Uz pils iegādi bija četri pretendenti. Pilij bija nomnieks, kurš var izmantot pirkuma tiesības. Tagad gaidām, vai nomnieks, ar kuru bija līgums noslēgts uz desmit gadiem, tās izmantos un par izsoles cenu to iegādāsies.

— Jautājums, ko uzdevuši lasītāji, vairāk saistīts ar Preiļu novada domes deputātiem, taču tas interesē arī lielāko daļu no rajona iedzīvotājiem. Kā Preiļu pašvaldības vadītājs vērtē konflikt-situāciju Preiļu slimnīcā, kurā iesaistīti divi deputāti — ārsti — Jānis Anspoks un Nikolajs Bogdanovs, kas rada negatīvu priekšstatu par deputātu komandu, un kura izgājusi ārpus rajona robežām?

Jānis Eglītis:

— Situācija ir specifiska tānī ziņā, ka runa iet par medicīnu. Šis konflikts jāizvērtē kompetentām iestādēm, kas to jau dara. Kas attiecas uz domi, abas šīs personas ir deputāti ar ilgstošu pieredzi, kas nozīmīga novada attīstībai. Domāju, ka arī turpmāk strādāsim visi kopā.

— Informējiet, lūdzu tuvāk par paredzētā apvedceļa būvi Preiļos.

Jānis Eglītis:

— Veikts izpētes darbs, noteikts iespējama apvedceļa virziens. Pašlaik tiek risināts jautājums par finansējuma piesaisti tehniskā projekta izstrādei. Apvedceļš savienos Rīgas ielu un Daugavpils ielu pilsētas dienvidrietumu pusē. Tas atslēgs satiksmi Daugavpils ielā, zemes gabali, kas atrodas gar apvedceļu, iegūs citu nozīmi. Tā būvē paredzēts valsts finansējums.

— Preiļu novada iedzīvotāji izteica pārmēģumus par to, ka šķīdona laikā netiek slēgta satiksme uz lauku ceļiem, ko izdangā kokvedēji.

Jānis Eglītis:

— Esam vienojušies, ka pēc iedzīvotāju lūguma Preiļu un Liču pagastu pārvaldes var pieņemt lēmumus par satiksmes slēgšanu.

Konferenci vadīja un materiālus apkopēja
T.Elste un L.Rancāne. Foto: A.Stepanovs

Liieldienās lai saule silda

Pilnīgai svētku izjūtai ir par maz ar garšīgu cienastu, izrotātu māju un dažādu svinamās dienas atribūtiķu. Vēl vajag, lai kāds Tevi neaizmirstu. Lai piezvanītu, atsūtītu izziņu, bet vēl labāk – ar roku uzrakstītu kartīti ar miļiem vārdiem. Iet laiks un izdzēs izziņas, aizmirstas klausulē dzirdētais. Tikai no sen saņemtām un rūpīgi glabātām atklātnēm atkal vari sajust to kluso, labestīgo svētību no cilvēkiem, kas izgaisuši laikā un telpā, ar kuriem šķir gadi un mūžība.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumos glabājas senas pastkartes, ko muzejam nodevuši iedzīvotāji. Tās sūtītas pagājušā gadsimta sākumā un vidū.

● 1939. gadā kādu saņēmēju iepriecinājusi šī atklātne ar jaukiem vārdiem otrajā pusē: «Labākie vēlējumi atmodas svētkos!»

● Krievijas cars kareivim dāvina sarkanu krāsotu olu. Nāca revolūcija, un kā ar vilni aiznesa tautas ticību, reliģiju, ierāžas, kuras tagad atdzimst ar lielām pūlēm. Kartīte, uz kuras krieviski rakstīts «Kristus augšāmcēlies!» varētu būt simts gadus veca.

● Uz 80 gadus vecās kartītes redzama skaistule ar pashu un krāsotām olām. Priekšpusē gotu burtiem rakstīts dzejolis: «Zeme zaļo, zeme tvīkst, saules stari viņu glāsta, pūpolzari lejup likst, klusus ziedu sapņus stāsta.

Zeme zaļo, zeme tvīkst, uzplaukst ziedi reibinoši, tumsas māktās sirdis drikst saules dziesmas dziedāt droši.»

● Ar vēlējumu no Amālijas «Omulīgus olu svētkus!» šī kartīte 1931. gadā adresēta Pavasara jaunkundzēm. «Nāk viņi cits pēc cita un krastmalā izbeidzās. Tik savas mīkstās pēdas tie atstāj smiltiņās. Tā nāk gan skumjas, gan laime, un nāk un nobeidzās. Un mūsu ilgu sirdis to pēdas tik atliekās» — šāds pantiņš kartītes priekšpusē.

Svētku apsveikumu tradīcijas nemirst, bet laika gaitā būtiski mainījusies apsveikumu kartīšu mode, forma un sūtīšanas veidi. Veikalos joprojām nopērkamas kartītes dažādām gaumēm, bet mūsdienās tās sūta retais, jo pieejami daudz vienkāršāki un ātrāki apsveikumu nosūtīšanas veidi, no kuriem visizplatītākais ir mobilo izziņu sūtīšana. Droši vien katrs, kura rīcībā ir mobilais telefons, svētkos tajos lasījis neskaitāmus draugu un paziņu sūtītos novēlējumus un pantiņus, kas iepriecina gan pašu, gan noder sūtīšanai citiem.

Rakstot apsveikuma kartītes, iespēja izteikties ir daudz lielāka, ko izmantoja pirmie apsveikuma kartīšu sūtītāji, jo rakstīja ne tikai novēlējumus, bet pievienoja arī pāris teikumu par savu privāto dzīvi un jaunākajiem notikumiem. Latvijā pirmās apsveikuma kartītes tapa pagājušā gadsimta 20.-30. gados. Līdz tam tās Latvijā ievada no Vācijas un Zviedrijas. Lai arī zaķis un olas bijuši visu laiku Liieldienu simboli, kartīšu dizains būtiski atšķīries no mūsdienām.

nām. Izrādās, olas nesuši arī gaiļi, tautumeitas, īpaši safrizēti bērniņi un pat eņģeļi.

Senāk Liieldienu bijušas arī kāzu laiki. Tas redzams arī apsveikumos, kur gailis mij gredzenus ar vistu vai krāsainos tērpos ģērbti milētāji sēž pie olām un pūpoliem rotāta galda.

Daļai Liieldienu apsveikumu vēsturē bijis arī diezgan netipiski melns fons. Šis drūmais kartīšu fons, pelēcīgi melnas vāzes ar narcisēm, lazdu spurdzēm un bez jautriem cilvēciņiem brīžiem atgādina nevis par saules augšāmcēlšanos un pavasara iestāšanos, bet gan par aiziešanu.

Pirms vairāk nekā pusgadsimta Latvijas iedzīvotāji bija iemīļojuši arī milīgos zaķus – gan pa vienam, pat diezgan kariķētā veidā, gan pa pāriem.

Kādreiz rakstītie novēlējumi mūsdienās varētu šķist nedaudz amizanti: «Nosūtu šos zaķus muzikantus; tad tik sarauj kājas, jo, kad tie raus spēlēt, tad nevarēs nostāvēt!», «Jautru amzieri ar olām!» «Jautrus Liieldienu svētkus ar jaukiem kavalieriem!»,

«Vēlēju jums laimīgi sagaidīt to lielo dienu!», «Rīgas tautai nosūtu ar vien pūpoliskus Liieldienu sveicienus. Gribēju gan sūtīt kādu zaķi, bet ko gan liels cilvēks ar zaķiem darīs!» «Lai tev dzīvē iet kā iedams, ej caur dzīvi jautri smiedams! Sirds ja sāpes, skumjas jūt, arī centies priecīgs būt!», «Vēlēju piedzīvot daudz svētības!».

Mūsdienās ir pieejams ļoti plašs apsveikumu kartīšu klāsts, sākot ar pavisām klasiskām un tradicionālām Liieldienu kartītēm, beidzot ar modernām «dziedošajām». Tomēr, lai arī cik plaša būtu mūsdienas kartīšu izvēle, lielākā daļa cilvēku izvēlas daudz vienkāršāku un ātrāku apsveikuma veidu, kurā nav jāapgūstina roka glītam rokkrakstam vai jāuztraucas par pastkartītes piegādi pareizajā laikā. Cilvēki mūsdienās daudz labprātāk sūta mobilo telefonu izziņu apsveikumus, kuros

iekļauj isus novēlējumus svētkos, kā arī pantiņus, kuri mūsdienās jau pielāgojušies mobilajam formātam. Nosūtīto izziņu skaits svētkos ar katru gadu pieaug, mobilo apsveikumu pieaugums ir stabils – ar katru gadu svētkos vidēji par 600 tūkstošiem. Vienās no iepriekšējām Liieldienu mobilo telefonu izziņu veidā Latvijā nosūtīja sešus miljonus apsveikumu.

Visizplatītākie mobilie Liieldienu pantiņi

Pāri laukiem zaķis cilpo,
Tā ka vējš gar ausīm svilpo,
Neaicāsim, kurp tas nesas,
Lai tik nenes olas vecas!

Uztraukumā vistas klukst,
Sirsniņas tām strauji pukst,
Piedēta ir pilna kūts,
Gailim izriezies krūts.

Zaķis paklūpis un kritis,
Vienu kāju stipri sitis,
Tomēr laimīgs ir nu tas,
Olas dzīvas, tas ir fakts!

No olas šķīlas cālitis,
No mīlestības pārtis!

Garaisītis olas svaida,
Visi viņu ciemos gaida.
Cieniet olās tā kā nākas,
Jo no olām dzīve sākas!

Glabāsim Liieldienu saulīti
sirdīs,
Lai pazūd tumsa, kas dušēli
tirāt.

«Sieviete»
(Liieldienu ideju grozs)

Lielas, mazas – visas olas labas

Olu krāsošanas un dāvināšanas prieku pazinuši jau antīkajā pasaulē. Tradīcijas ar laiku dažādojušās. Tā, piemēram, Faberžē zelta olas, rotātas ar dārgakmeņiem, krievu cari bija iecienījuši pasniegt kā dāvanas ne tikai ap Liieldienu laiku. Ekskluzīvo olu viduci dāvanu saņēmējiem tad parasti atklājās ne viens vien pārsteigums.

Visdārgākā ola

1891. gadā cars Aleksandrs III iepriecināja savu sievu ar zelta burinīku, bet sešus gadus vēlāk cars Nikolajs II dāvāja savai dzīvesbiedrei, vācietei Aleksandrai, tā dēvēto kronēšanas olu – deviņus centimetrus lielu karietes atveidojumu. Miniatūrā kariete atspoguļoja grezno braucamrīku, kurā tieši gadu iepriekš valdnieku pāris bija devies uz kronēšanas ceremoniju. Pēc ekspertu atziņuma, šis skaistumlietišķas vērtība tagad sasniedz 18 miljonus eiro. Domājams, šī ola ir visdārgākā, tomēr ne vislielākā un arī ne vismazākā.

gākā, tomēr ne vislielākā un arī ne vismazākā.

Vismazākā un vislielākā ola

Mazākās olas īpašnieka gods pienākas mazākajam kolibri pasaulē (kameņu kolibri (*Hummelkolibri*) jeb bišu laumiņa). Viņa olas ir tikai 6 mm lielas un sver ceturto daļu grama. Šis minikolibri dzīvo Kubā.

Lielākā ola savukārt piederējusi Madagaskaras strausam, kura pēdējais sugasbrālis nozudis no zemes virsas tikai pirms 350 gadiem. Šis ziloputns (tā viņu arī saukuši) esot bijis vairāk nekā trīs metrus garš, un tā olas sverušas aptuveni 12 kilogramus. Vidēji tas atbilst divsimt vistu olu svaram.

Kā tenisbumbiņas un bumbieri

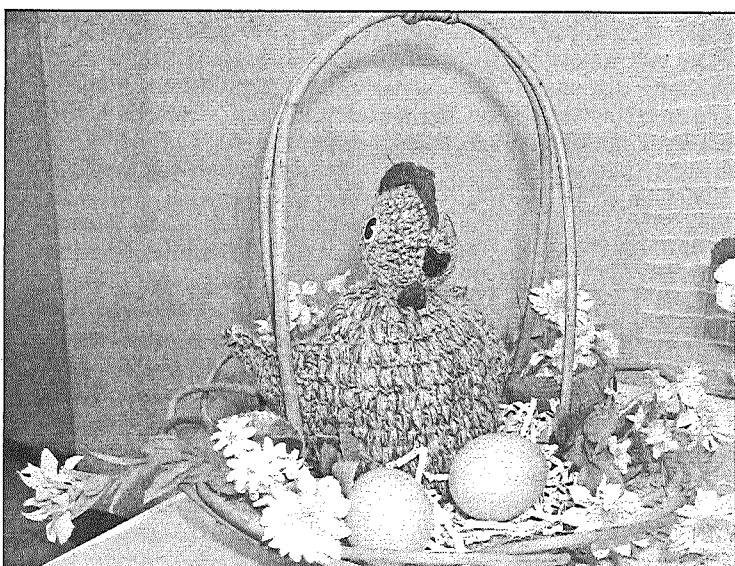
Arī formas ziņā olas var stipri vien atšķirties. Mājas apoga olas ir tik apaļīgas, ka atgādina tenisa bumbiņu, bet Atlantijas un Klusā

okeāna stāvajos ziemeļkrastos kolonijās izmītinājušies mājā pavisam interesanti putni, kuru olām ir konusa forma. No kraujamajām klintīm okeāna udeņos bumbiervēdīgās olas parasti nonāc, pateicoties tieši konusveida formai.

Visvecākās olas

Par visvecākajām olām varētu uzskatīt Ķīnas *simtgadīgās* olas, kuru nosaukums ir vairāk nekā maldinošs. Runa ir par tējā vārtām piļu olām, kuras pēc tam dažas nedēļas tiek noturētas savdabīgā mālā, pelnu un rīsu pelavu maisījumā, līdz garšas nianses un tumšā krāsa paspējušas iesūkties.

Taču apjomā brangās piļu olas var baudīt arī vienkārši novārtas, tiesa, jāpavāra kādas 10 minūtes, lai kliedētu bažas par salmonelozes klātesamību. Tas pats sakāms arī par nelielajām fazānu, irbju un pērvistū olām. Arī milzīgās zosu olas (sver līdz 200 g) iesaka vārt ilgāk nekā vistu olas un izmantot, kamēr vēl pavisam svaigas.

● Šāda pašu rokām gatavota mīlīga klukste svētku noskaņās skatāma rajona bērnu un jauniešu centra pulciņu audzēkņu Liieldienu izstādē. Foto: A.Stepanovs

Visas vērts nobaudīt

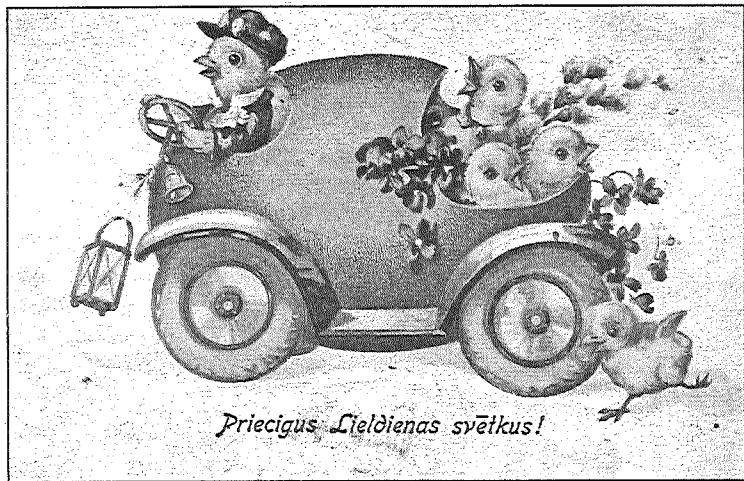
Taču visas olas ir labas. Gan gigantiskās strausu olas, kuras ne vienmēr izdodas veiksmīgi pārsūtīt ar pirmo piegādienu, gan pat tādu necilu putnu kā kaiju olas (zivju piegārša, protams, garantēta). Taču kaiju olas nav

paipalu olas, un diez vai kādam no mums ienāktu prātā sevi palutināt ar kaiju olām.

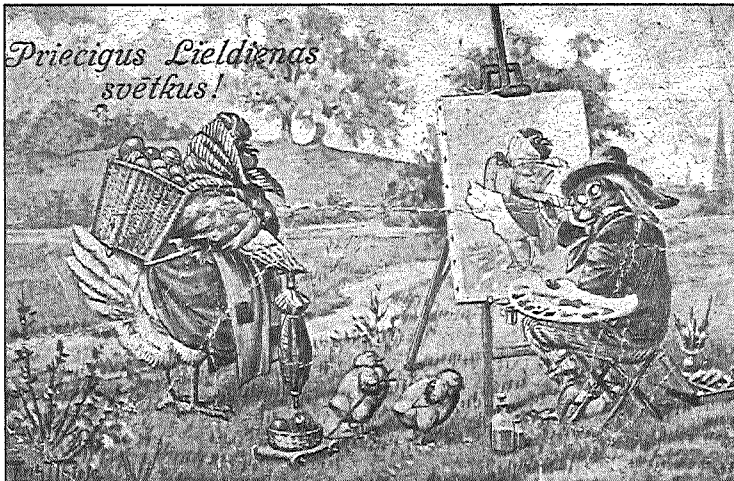
Tituru olas gan ir vērts nobaudīt. Tās ir lielākas nekā vistu olas un garšas ziņā pat pārākas. Arī pats titurs taču ir iecienītāko gaļas ēdienu sarakstā.

«Māja»

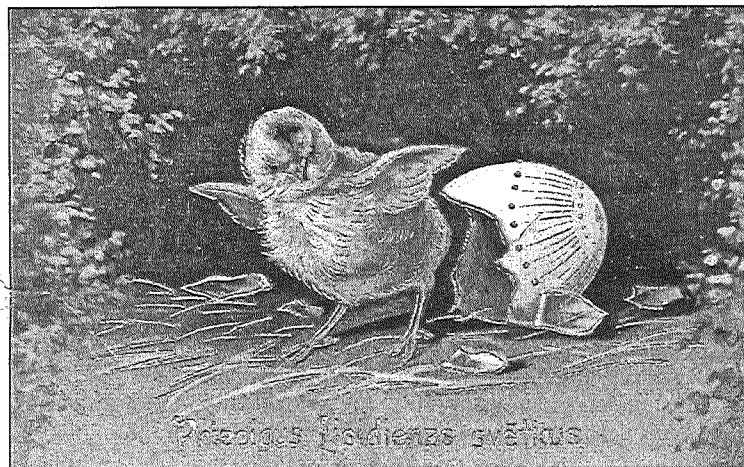
Un lai olas punci pilda!

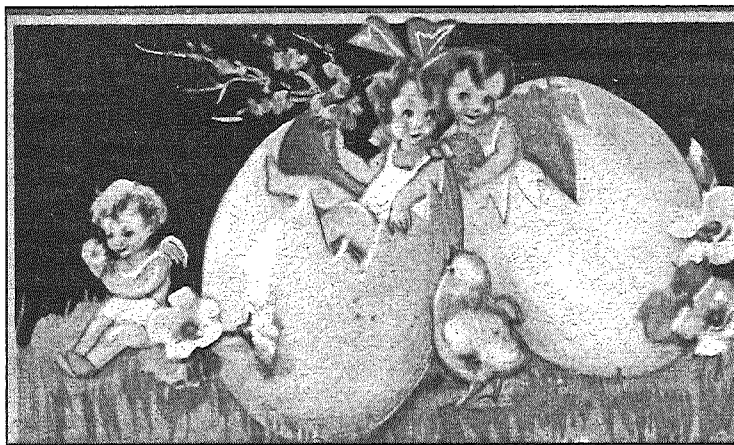
● Šī atklātne ar novēlējumu «Jauki šūpoties, ar skaistām olām mainīties.» uz Rīgu ceļojusi 1929. gada 26. martā.

● Kāda ģimene 1927. gadā saņēma šo pastkarti ar novēlējumu otrajā pusē «Ļoti, ļoti priecīgus svētkus».

● «Daudz olu un vieglu, vieglu šūpošanos» Pavasaru dzimtai Rīgā vēlējusi Lejas Ozoli 1927. gadā.

● Šī kartīte ar apsveikumu vācu valodā uz Latviju 1930. gadā atsūtīta no Itālijas.

Viss par olām

Olām mūsu uzturā ir svarīga nozīme. Tās ir viens no uztura ziņā bagātākajiem produktiem, kas sastopami dabā, tajās ir gandrīz visas organismam nepieciešamās uzturvielas. Viena liela ola satur tikai 70 kaloriju.

Ola satur arī citas uzturvielas, kas nodrošina labu redzi, palīdz novērst dažādas acu un sirds slimības, kā arī tām ir liela loma smadzeņu darbībā un attīstībā.

Olas ir augstas kvalitātes olbaltumvielu avots. Olbaltumvielas ir pamats ķermeņa audu veidošanā un atjaunošanā. Muskulī, iekšējie orgāni, āda, antivielas un mati ir veidoti no tām.

Olbaltumvielas sastāv no 20 dažādām aminoskābēm. Deviņas no būtiskākajām ir tādas, kuras organisms nespēj pats izveidot, tāpēc tās jāuzņem ar ēdienu. Olas ir viens no retajiem produktiem, kurus uzskata par pilnīgu olbaltumvielu avotu, jo tās nodrošina organismu ar visām šīm būtiskajām aminoskābēm.

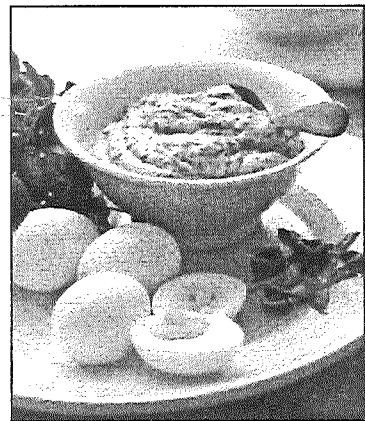
Katru dienu ieteicams apēst vienu olu. Ja līdz šim pastāvēja uzskats, ka nedēļā nevajadzētu lietot vairāk par divām olām, jo tajās ir daudz holesterīna, kas var izraisīt sirds slimības, tad jaunākie pētījumi pierādījuši, ka pieaugušie bez nopietnām veselības problēmām dienā drīkst apēst vienu olu, nebaudoties palielināt sirds slimību risku. Olu taukvielas viegli asimilējas, jo tās ir smalkas emulsijas veidā. Tās satur omega-3 taukskābes, holesterīnu, lecitīnu un citas bioloģiski nozīmīgas vielas. Tādējādi olas, kas ir holesterīna avots, vienlaikus satur arī vielu, kas mazina tākaitīgo iedarbību, — lecitīnu.

Viena liela ola satur: 70 kalorijas, 5 g tauku, 190 mg holesterīna, 55 mg nātrija, 0 g ogļhidrātu, 6 g olbaltumvielu, vitamīnus: A – 8%, D – 2%, B12 – 30%, E – 6%, 15% riboflavīna, 2% dzelzs, 6% niacīna, minerālvielas: nātriju, kāliju, kalciju, fosforu, dzelzi, cinku, sēru utt.

«Sieviete»

RECEPTES

Olu majonēze ar anšoviem vai garnelēm

Majonēzei:
2 lieli olu dzeltenumi, sāls, pipari, 1/2 tējkarotes sinepju, 300 ml eļļas, 1-2 tējkarotes vīna etiķa vai citronu sulas, 25 g dažādu zaļumu — spināti, skābenes, pētersīļi.

4 lielas olas, buntīte sagrieztu maurloku, 2 ēdamkarotes skāba krējuma, 16 anšovu filejas vai 200 g tīrītu garneļu.

Blondā sastampā olu dzeltenumus ar sāli, pipariem, sinepēm, tad pievieno eļļu un sakuļ, līdz veidojas viendabīga masa. Pievieno etiķi vai citronu sulu. Zaļumus iemērc uz minūti verdošā ūdenī, izspiež sausus, sakapā kopā ar pārējiem zaļumiem un noliek maliņā.

Izvēra cietas olas, notīra un, pārgrieztas uz pusēm, izkārtot uz šķīvja. Majonēzes maisījumam pievieno zaļumus un krējumu. Maisījumu var uzklāt uz olu pusītēm vai pasniegt atsevišķi. Arī anšovus var izkārtot uz šķīvja vai pārklāt katrai olu pusītei.

Redīsu salāti ar Baltijas ķilavām, avokado un zaļajiem lociņiem

200 g redīsu, 200 g ķilavu, 2 avokado, 4-8 paipalu olas.

Mērcei: 1 ķiploka daiviņa, 1 ēdamkarote olīveļļas, 1 citrona sula, 1 tējkarote sinepju sēkliņu.

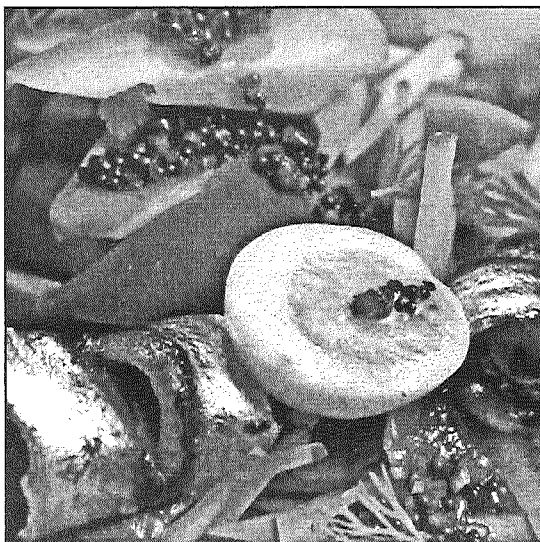
Rotāšanai: 50 g sīpollociņu, svaigas dilles, svaigi lapu salāti.

Ķilavas notīra. Avokado un redīsus nomizo un sagriež. Visu kārtot uz šķīvja.

Uz sausas, karstas pannas vienu minūti apgrauzdē sinepju sēkliņas un samaisa ar pārējām mērces sastāvdaļām. Pārlej salātiem. Rotā ar lociņiem, dilēm un lapu salātiem.

Padomi. Negrauzdētas sinepju sēkliņas ir pārāk sivas.

Salātiem izvēlas gatavus avokado. Var iegādāties arī pazaļus un tos nogatavināt mājās uz palodzes.

Lieldienu izstāde

Pirmssvētku noskaņa ienākusi rajona bērnu un jauniešu centrā, kur pulciņu audzēkņi gada laikā apgūtās zināšanas demonstrē savu darbu izstādē.

Tamborējumi, izšuvumi, adījumi, zīmējumi, veidojumi no papīra tapuši ar domu par Lieldienu. Izstādē piedalās radošās darbnīcas «Krāsu draugi», klubīņa «Saimniecīte», mezglāšanas pulciņa un «Bārbijas modes nams», hobijsdarbnīcas audzēkņu darbi.

● Zīmējumus ar gaiļiem izstādei sagatavojušas hobijsdarbnīcas audzēknes.

Foto: A. Stepanovs

Veterinārārsta un klienta attiecībās jāvalda sapratnei

Veterinārārsts ir viena no svarīgākajām un nozīmīgākajām profesijām laukos. Tomēr reizumis attiecības ar klientiem samezģlojas, rodas savstarpēja neapmierinātība. Dzīvnieku īpašnieks uzskata, ka veterinārārsts laikā neierodas uz izsaukumu, nepareizi ārstē vai ir pārlieku neiejūtīgs. Gadās arī pretēja situācija, kad dakteris atsakās ārstēt lopīņus, ja saimnieks neievēro viņa teiktos norādījumus.

Dažādas savstarpējas pretenzijas nācies uzklaut arī «Novadnieka» redakcijā. Kādi ir praktizējošu veterinārārsta un dzīvnieku īpašnieka pienākumi un tiesības? Kā rīkoties nesaskaņu gadījumā? Uz šiem jautājumiem atbild in Veterinārmedicīnas likuma (pieņemts 2002. gadā) prasības skaidro Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) Preiļu nodaļas vadītāja **Diāna Pastare** (attēlā).

Speciālistiem regulāri jāmacās

Ar veterinārmedicīnisko praksi Latvijā atļauts nodarboties fiziskajām personām, kuras uz to ieguvušas tiesības. Šīs tiesības apliecina atbilstošs sertifikāts, kuru Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniedz un anulē Latvijas Veterinārārsta biedrība. Galvenās prasības ir kādā no valsts akreditētajām studiju programmām iegūtā augstākā veterinārmedicīniskā izglītība. Licenci darbam izsniedz uz pieciem gadiem. Lai to iegūtu, ir vai nu jānokārto eksāmens vai arī regulāri jāpiedalās kvalifikācijas celšanas kursos. Par regulāru kursu apmeklējumu gadā var

Privāti praktizējošie veterinārārsti Preiļu rajonā		
Vārds, uzvārds	Tāl. num.	Darba vieta
Aija Strole	6423534	Privāti praktizējoša veterinārārste Aglonas, Pelēču, Aizkalnes pagastā
Silvija Circene	6755942	Privāti praktizējoša veterinārārste Galēnu pagastā
Inese Usāne	9287281	Privāti praktizējoša veterinārārste Jersikas pagastā, Līvānu pilsētā
Spodra Anfimova	6387668	Privāti praktizējoša veterinārārste saskaņā ar noslēgtiem trīspusējiem līgumiem
Dzintra Kacare	9496075	Privāti praktizējoša veterinārārste Preiļu, Vārkavas pagastā
Viesturs Polencs	9132699	Privāti praktizējošs veterinārārsts Sutru pagastā
Andris Pastars	9162585	Privāti praktizējošs veterinārārsts Riebiņu, Silajāņu pagastā
Olīta Brūvere	9121761	Privāti praktizējoša veterinārārste Rudzātu, Sīlukalna pagastā
Valentīna Alžāne	6123646	Privāti praktizējoša veterinārārste Rušonas pagastā
Ināra Mihailova	6558370	Privāti praktizējoša veterinārārste Saunas pagastā
Emerita Peisīniece	6291718	Privāti praktizējoša veterinārārste Saunas pagastā
Jānis Raubiško	6411472	Privāti praktizējošs veterinārārsts Stabulnieku pagastā, SIA «Agrofirma «Turība»»
Skaidrīte Veigure	9369468	Privāti praktizējoša veterinārārste Turku pagastā
Gita Some	9423387	Privāti praktizējoša veterinārārste Vārkavas novadā
Viktors Lazdāns	6139541	Privāti praktizējošs veterinārārsts saskaņā ar noslēgtajiem trīspusējiem līgumiem
Anita Anna Bartuša	9537977	Privāti praktizējoša veterinārārste saskaņā ar noslēgtajiem trīspusējiem līgumiem
Māris Kāpostis	9461524	Privāti praktizējošs veterinārārsts saskaņā ar noslēgtajiem trīspusējiem līgumiem

saņemt 10 punktus (par piedalīšanos vienas dienas seminārā piešķir vienu punktu), bet kopējām punktu skaitam piecu gadu laikā jābūt 50. Bez tam reizi divos gados paredzēta obligāta vienu nedēļu ilga apmācība «Ozolniekos», kur veterinārārstiem un citiem speciālistiem tiek lasītas lekcijas par lopu slimībām (tajā skaitā arī par eksotiskajām), ir jāatkārtoto pataloganatomisko sekciju gaitu un norisi. Pašlaik speciālistiem ir nepieciešamas arī datorizācijas, lai varētu rakstīt atskaites un kārtot prakses dokumentāciju atbilstoši prasībām.

Veterinārārstu trūkst

Patlaban rajonā praktizē 17 veterinārārsti. Diāna Pastare apliecina, ka tas ir par maz. Lidzīga situācija esot arī citos Latgales rajonos. Tas nav normāli, ka vienam speciālistam jāapkalpo divu vai pat triju pagastu teritorija. Lai arī cik labs un profesionāls būtu darbinieks, viņš fiziski nespēj veikt pienākumus pārlieku plašā teritorijā, kas arī ir viens no klientu neapmierinātības cēloņiem. Dažas Preiļu rajona pašvaldības atrodas labākā situācijā. Piemēram, Saunas pagasta teritorijā praktizē divi veterinārie darbinieki.

Cik daudz veterinārārstu rajonā vēl būtu nepieciešams, PVD vadītāja pagaidām atturas prognozēt. Tam par iemeslu ir iespējamā govju saslimšana ar leikozi. Ja šī bīstamā slimība netiks konstatēta un veterinārārstiem katru gadu vairs nevajadzēs dzīvniekiem veikt asins analīzes, bet to darīs inspektori izlases veidā, jauni speciālisti nebūs vajadzīgi.

D.Pastare arī paskaidroja, ka atbilstoši Veterinārmedicīnas likuma pārejas noteikumiem tiesības nodarboties ar veterinārmedicīnisko praksi un pildīt veterinārārsta funkcijas teritorijās, kur nav pietiekams praktizējošo veterinārārstu skaits, drīkst arī veterinārfeldšeri, kuri ieguvuši vidējo speciālo izglītību līdz 1992. gadam un kuriem ir veterinārmedicīnas prakses licence.

Veterinārārsta tiesības un pienākumi

Attiecības starp veterinārārstiem un klientiem regulē likums. Tas nosaka, ka praktizējošam veterinārārstam ir tiesības konkurēt kārtībā noslēgt līgumu par dzīvnieku infekcijas slimību profilaktiskās uzraudzības programmā noteikto pasākumu veikšanu, pārdot dzīvnieka īpašniekam dzīvnieka ārstē-

šanas kursam nepieciešamās zāles, izrakstīt receptes zāļu iegādei aptiekās, pašam iegādāties zāles veterinārmedicīniskās prakses vajadzībām. Taču ārstam ir tiesības arī atteikties veikt veterinārmedicīnisko praksi, ja dzīvnieka īpašnieks neievēro veterinārārsta norādījumus vai nenodrošina veterinārārsta veselībai un dzīvībai nekaitīgu darba apstākļus.

Katra praktizējošā veterinārārsta galvenais pienākums ir sniegt neatliekamo ārstniecisko palīdzību dzīvniekiem, par kuru infekcijas slimību profilaktisko uzraudzību ir noslēgts līgums ar PVD. Tajā gadījumā, ja speciālists kādu laiku to nevar veikt, speciālista pienākums ir sazināties ar citu veterinārārstu, kurš viņa prombūtnes laikā (kursi, atvaļinājums) apkalpos konkrēto saimniecību.

D.Pastare atzīst, ka nesaprašanās bieži rodas tad, ja speciālists saimniecībā pie slimā dzīvnieka neierodas nekavējoties. Cik ilgā laikā būtu jāsniedz palīdzība, grūti pateikt, taču PVD Preiļu rajona nodaļas vadītāja atzīst, ka jāievieš prakse, kad klienti par dzīvnieku saslimšanas gadījumiem ārstam ziņotu no rītiem, lai veterinārārsts varētu saplānot savu darba laiku. Bieži ir tā, ka pēcpusdienā, at-

griezies no izbraukumiem, ārsts saņem izsaukumu uz apdzīvotu vietu, kur jau bijis no rīta. Protams, ir slimības, kur palīdzības sniegšana vajadzīga nekavējoties, taču hronisku kaišu ārstēšana, piemēram, mastīts, var sākties arī vēlāk, kad dakterim atkal būs brauciens uz konkrēto apvidu.

Pašlaik tiek izstrādāts veterinārārstu profesionālās ētikas kodekss. Tajā tiks atrunātas arī prasības, kas jāievēro veterināriem feldšeriem un veterinārārstu palīgiem. Kodekss noteiks attiecības ne tikai ar klientiem, bet arī ar koleģiem.

Dzīvnieku īpašnieku tiesības un pienākumi

Likums nosaka arī dzīvnieku īpašnieku tiesības – saņemt dzīvnieku veterinārmedicīnisko aprūpi, atzinumus par dzīvnieku veselības stāvokli vai nobeigšanās cēloni, pieprasīt rakstveida apliecinājumu par dzīvniekam izdarītajām veterinārmedicīniskajām darbībām un to rezultātiem.

Taču nedrīkst aizmirst, ka dzīvnieku īpašniekiem ir arī pienākumi, piemēram, nodrošināt veterinārārstam nepieciešamos darba apstākļus un dzīvnieku fiksešanu procedūru laikā. D.Pastares darba prakses laikā ir piedzīvoti gadījumi, kad speciālistam vienam pašam jāiet aizgaldā pie nepiesieta divgadīga bulļa, lai noņemtu asinis analīzei, jo saimnieks pats pie dzīvnieka baidās pat soli spert.

Apkalpojošo veterinārārstu var mainīt

Ja attiecības starp veterinārārstu un klientu sabojājušās tiktāl, ka sadarbība vairs nav iespējama, apkalpojošo ārstu var arī nomainīt. Zemnieks var izvēlēties citu speciālistu, kas piekrit apkalpot viņa saimniecību. Tādā gadījumā jānoslēdz savstarpējs līgums.

JAUTĀJĀT – ATBILDAM

Vērtīgā svešiniece – Austrumu galega

Kur Preiļu rajonā iespējams iegādāties Austrumu galegas sēklas? Kā šis aug sējams un kopjams? Ar šiem jautājumiem «Novadniekā» griezās kāda zemniece no Pelēču pagasta. Skaidrojumu sagatavojuši Preiļu lauku konsultāciju biroja augkopības speciāliste Inese Magdalenoka.

Olbaltumvielu fabrika tūrumā

Austrumu galega pēdējā laikā izraisa arvien lielāku interesi. Audzētāji atzīst, ka nezinātājam tā var likties diezgan kaprīza, reizumis to sauc pat par lopbarības zāļu princi. Šis augs lieliski der saimniecībās, kas specializējas piena un gaļas ražošanā, ir gluži kā ilggadīga olbaltumvielu fabrika.

Augs izceļas ar ilggadību, agrinumu, augsto ražību un spēju nodrošināt augstvērtīgu lopbarību.

Visgrūtākais ir pirmais gads

Galega ir tauriņziedis, tai veidojas spēcīgi attīstīta, bet salīdzinoši sekla mietsakne. Labos apstākļos uz saknēm attīstās līdz 1500 gumiņu, kas spēj uzkrāt 140-175 kilogramus tīra slāpekļa uz hektāru. Savajā

galega Latvijā nav sastopama. Sētajos zālajos tā var ražot 15-25 un pat vairāk gadus, pie tam nav jālieto slāpekļa mēslojums.

Augšanas prasības līdzīgas kā lucernai. Labi var audzēt rekultivējamās grants ieguves vietās (par to, kā bijušajā karjera vietā Riebiņu pagastā aug galega, «Novadnieks» rakstīja 2005. gada 20. septembra numurā – red.), upju palejās un vietās, kur augsnes apstrāde ir apgrūtināta akmeņainības dēļ.

Galega sējas gadā attīstās ļoti lēni, līdz ar to lauks var aizaugt ar nezālēm (īpaši kaitīga ir vārpata), arī nākamā gada pavasarī pēc sējas zelmenis izskatās samērā bezcerīgs. Ja veiksiet rūpīgu nezāļu ierobežošanu, sējums drīz vien iegūs atbilstošu biežību.

Gādājiet par augsni

Pirms sējas augsne ir rūpīgi jā sagatavo, veicot nezāļu iznīcināšanu, pamatmēslošanu un virsmas nolīdzināšanu. Sēklas obligāti jāapstrādā ar galegas nitrāģinu, jo galegas gumiņbaktērijas Latvijas augsnes nav sastopamas. Ja galega sadīgusi un izskatās bāli zaļa, tas nozīmē, ka nitrāģins nav iedarbojies. Nitrāģinizētās sēklas pēc iespējas ātrāk jāizsēj un augsnei jābūt

pietiekami mitra, lai nitrāģina gumiņbaktērijas varētu labāk izplatīties augsnē. Atcerieties, ka bez nitrāģina galega pirmajā gadā nikuļos, bet otrajā gadā vispār izniks.

Daudz zaļmasas un citi labumi

Galega dod ļoti agru zaļbarību. Jau maija pēdējā dekādē var iegūt ap 20 t/ha zaļmasas, kas spēj saistīt ap 30% olbaltumvielu ar augstu aminoskābju (arī neaizvietojamu) saturu.

Augi ir labi aplapoti, lapas stipri turas pie stublājiem. Vācot sienu, lapiņas nenobirst, ko nevar teikt, piemēram, par āboliņu. Galega satur alkaloidu galeģinu, kas augam piedod īpatnēju garšu, tāpēc dzīvnieki pie šīs barības jāpieradina.

Austrumu galega nepārkoksnējas tik ātri kā citas zāles un ir noturīga proteīna ziņā, tādēļ saimniecības, kuras to audzē, var sagatavot augstvērtīgāku barību kā citas. Ziedēt augs sāk jūnijā vidū, bet ziedēšanas beigu fāzē sāk nocietēt un līdz ar to arī zaudē barības vērtību. Galega, pat gatavojot to sienam, dros krietni vien labākus rezultātus, nekā tas būtu iespējams, gatavojot stiebrzāles no tāda tipa zelmeņiem, kādus daudzās saimniecībās var redzēt.

Ko der iegaumēt

Galegu pļaujot, nedrīkst augus nopļaut līdz ar zemi, bet gan jāatstāj stublāji aptuveni 15-25 cm, jo tieši uz šiem stublājiem veidojas pumpuri, no kuriem galega ataug nākamajai pļaujai.

Tā kā pirmajā gadā galega ir ļoti vārga, nevajadzētu tai pārāk bieži un ilgi laist pāri govju ganāmpulkus, lai sējums netiktu izmīdīts.

Nedrīkst pļaut no augusta vidus līdz septembra vidum, jo tad notiek barības vielu uzkrāšana saknēs nākamajam gadam. Labi būtu, ja saimnieki šajā periodā varētu mēslot galegas laukus ar kālija un fosfora minerālmēslojumu.

Austrumu galegu labāk sēt tīrsējā. Ja esat iecerējuši veidot sēklas lauku, izsējas normai jābūt mazāka – 8 līdz 15 kg/ha. Lopbarības platībām izsējas norma ir lielāka – 20 līdz 25 kg/ha.

Interesenti Austrumu galegas sēklas var meklēt uzņēmumā «Latvijas šķirnes sēklas», kā arī dārkopības un sēklu veikalos. «Novadnieks» noskaidroja, ka orientējošā cena varētu būt ap 3,40 latu par kilogramu.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova.

Līvānu futbola veterāniem jāsamerinās ar otro vietu

Ar spēlēm Madonā noslēdzās Ziemeļaustrumu futbola līgas veterānu čempionāts futbolā telpās. Līvānu «Lettglas» komandai bija paredzēta tikai viena spēle ar Madonas komandu. Iepriekšējās spēlēs madonieši vienu reizi bija uzvarēti un vienu reizi spēlēts neizšķirti. Tas vedināja uz domu, ka līvānieši uzvarēs. Tomēr sanāca pretēji – piedzīvots negaidīts zaudējums ar 1:5. Vienīgus vārdus komandas labā guva Valdis Čingulis.

Pirms pēdējās spēles (Ādaži — Madona) trīs komandas pretendēja uz pirmo vietu. Pārliecinošu uzvaru guva ādažnieki, viņiem arī tika pirmā vieta.

Lai arī Līvānu komanda ilgu laiku bija čempionāta līderi, noslēgumā nācās samierināties ar otro vietu. Sudraba medaļas saņēma Ilmārs Visockis, Vladimirs Poļakovs, Aleksandrs Goldovs, Aleksandrs Makarušins, Juris Lipins, Fjodors Bogdanovs, Vjačeslavs Korotkins,

Valdis Čingulis, Imants Ručevskis, Edgars Lazdāns, Juris Dzenis, Roberts Mālnieks un Aleksandrs Rukša. Labāko spēlētāju balvas ieguva Vladimirs Poļakovs un Imants Ručevskis.

Ziemeļaustrumu futbola līgas 2006. gada veterānu telpu futbola čempionāta turnīra tabula

ĀSNC-Ādaži	12	8	2	2	40:15	26
«Lettglas»-Līvāni	12	7	4	1	40:22	25
Madona	12	7	1	4	37:32	22
Jaunstāmeriena	12	3	0	9	18:57	9
Gulbene	12	1	1	10	10:19	4

Labākie vārtu guvēji no Līvāniem bija Valdis Čingulis (11), Imants Ručevskis (9), Vladimirs Poļakovs (9). V.Poļakovs un I.Ručevskis atzīti arī par labākajiem turnīra spēlētājiem.

A.Martusevičs,
ZA FL sacensību direktors

Preiļu jaunie galda tenisiisti gatavojas Eiropas čempionātam

18. martā Rīgā notika Latvijas Republikas skolēnu 59. sporta spēles galda tenīšā. No Preiļiem sacensībās piedalījās jaunākā grupa – 1993. gadā dzimušie un jaunāki: Alina Isajeva (1995.), Viktorija Zabalujeva (1995.), Emīls Lutinskis (1995.), Juris Ribinickis (1996.) un Igors Zenovjevs (1993.).

Sacensības notika individuāli, bet, apkopojot visu sportistu sniegumu, tika noskaidrots komandas vērtējums.

Meiteņu grupā starp 18 sporta spēļu dalībniecēm Alina Isajeva ieguva 3. vietu, 4. vieta – Viktorijai Zabalujevai. Kopumā meiteņu komanda ierindojās 2. vietā.

Zēnu konkurencē startēja 28

dalībnieki. Emīls Lutinskis izcīnīja 5. vietu, Juris Ribinickis ierindojās 12. vietā, bet Igoram Zenovjevam – 15. vieta. Zēnu komanda ieguva godalgoto 3. vietu.

Kā pastāstīja galda tenisa treneris Anatolijs Isajevs, Preiļu bērni sacensībās piedalījās otro gadu. No pieciem komandas dalībniekiem trīs jaunie tenisiisti trenējās Latvijas izlases sastāvā un gatavojas Eiropas čempionātam, kas notiks augusta beigās Strasbūrā.

M.Paegle,
Preiļu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

SPORTA KLUBS «CERĪBA» – MARTĀ

- Latvijas jaunatnes čempionātā futbolā (1994. dz. g.) izcīnīta 2. vieta.
- SK «Cerība» futbolistēm Latvijas jaunatnes čempionātā (1990.-91. dz. g.) – 3. vieta.
- «Lielā balva» vieglatlētikas sacensībās uzlaboti divi rekordi.

11. martā Preiļu 2. vidusskolas manžē notika Preiļu rajona SK «Cerība» vieglatlētikas sacensības telpās. Piedalījās Daugavpils raj. BJSS, Rēzeknes BJSS, Jēkabpils SS, Līvānu BJSS komandas. Godalgoto vietu ieguvēji ir sekojoši SK «Cerība» audzēkņi:

30 m/b	Egils Zeiliņš	Preiļu 1.p.sk.
1000 m	Toms Kunakovs	Preiļu 1.p.sk.
1000 m soļošana	Raitis Gribusts	Preiļu 1.p.sk.
augstlēcšana	Jānis Sondors	Preiļu 1.p.sk.
tāllēcšana	Ronalds Vucāns	Preiļu 1.p.sk.
pildbumbas mešana	Sandis Stuburs	Riebiņu vsk.

Uzlaboti 2 rekordi:

«D» grupā 1000 m soļošanā meitenēm ar rez. 5:35,0 Jūlija Rastopčina (Riebiņu vsk.).

«D» grupā tāllēcšanā zēniem ar rez. 4,12 – Raivis Pastors (Preiļu 1. p.sk.).

VOLEJBOLS

4.-5. martā Rīgā notika Latvijas jaunatnes čempionāta volejbolā 2. posms «D-1» grupas meitenēm (1993. dz. g. un jaun.). Spēles rezultāti – «Cerība» – Smiltene (2:1), Daugavpils (3:0), RVS (1:2), Zvejniekiems (1:2), Kuldīga (2:1). SK «Cerība» volejbolistes iekļuva finālā, kurš notiks maijā.

17. martā Gulbenē notika 2. posms Latvijas jaunatnes čempionātā volejbolā (1994. g. dz. un jaun.) meitenēm. Preiļu volejbolistes izcīnīja 4. vietu.

26. martā Rīgā notika 3. posms Latvijas jaunatnes čempionātā volejbolā (1994. g. dz. un jaun.) meitenēm. Piedalījās komandas: Smiltene, Ādaži, Talsi, Kuldīga, Daugavpils un Preiļi. Visas 5 spēles Preiļu volejbolistes uzvarēja un izcīnīja 1. vietu, iekļūstot finālā.

GALDA TENISS

18. martā Rīgā notika Latvijas 59. skolēnu sporta spēles galda tenīšā jaunākā grupā (1993. dz. g. un jaunākas meitenes). No 7 komandām (18 dalībnieces) Preiļu SK «Cerība» komanda izcīnīja 2. vietu (komandā spēlēja Alina Isajeva – 3. vieta, Viktorija Zabalujeva – 4. vieta).

Jaunākā grupā zēniem (1993. dz. g. un jaun. zēni) no 10 komandām (28 dalībnieki) «Cerība» zēni ieguva 3. vietu (komandā spēlēja Emīls Lutinskis – 5. vieta, Juris Ribinickis – 12. vieta, Igors Zenovjevs – 15. vieta)

Futbols

10.-11. martā Visaginas (Lietuva) notika starptautisks futbola turnīrs meitenēm (1990.-91. dz. g.). Piedalījās komandas no Lietuvas, Igaunijas, Baltkrievijas, Latvijas. Mūsu meitenes izcīnīja 4. vietu no 6 komandām. Labākās vārtu guvējas bija: Agita Prikule, Nadežda Dimitrijeva, Viktorija Rubļova, Madara Madalāne.

Jēkabpili notika Latgales čempionāts 1995. g. dz. zēniem, kurā SK «Cerība» komanda izcīnīja 3. vietu (piedalījās 8 komandas). Rezultatīvākie spēlētāji: Lauris Sparāns – 5 gūtie vārti, Dairis Bufals – 3, Deniss Šeinovs – 2, Valentīns Kondratjevs – 2, Vladislavs Afanasjevs – 2), treneris V.Martinovs.

11.-12. martā Daugavpili notika Latgales čempionāts 1996. g. dz. zēniem. Piedalījās 7 komandas, Preiļu futbolisti izcīnīja 3. vietu. «Cerība» (treneris V.Martinovs) uzvarēja «Dižvanagi» – 4:3 (V.Afanasjevs – 2, M.Lisovs – 2), Viļāni 2:1 (A.Birjukovs – 1, M.Lisovs – 1), zaudēja Daugavpils 1 – 0:10.

● Latvijas jaunatnes čempionāta 3. vietas ieguvēja SK «Cerība» futbola komanda.

● SK «Cerība» vieglatlētikas sacensību uzvarētāji (no kreisās) Lauris Trops, Jānis Laizāns, Edgars Biezaitis un Kaspars Kurms.

20. martā Tīrzā (Gulbenes raj.) notika Latvijas 2006. gada ziemas čempionāta finālturnīrs meitenēm (1992. dz. g.) izcīnīta 3. vieta. Spēlēja komandas: FK Gulbene, RFS, FK Kalnciems, Šitika FS, FK Suntaži. Rezultatīvākās spēlētājas – Līga Damba, Kristīne Priževoite, Sandra Klindzāne, treneris I.Derjagins.

23. martā Preiļos notika Latvijas jaunatnes čempionāta finālturnīrs telpu futbolā meitenēm (1990.-91. dz. g.). Piedalījās 8 komandas. Preiļu futbolistes (treneris J.Nesterovičs) finālā par 3.-4. vietu uzvarēja Tukuma komandu ar rez. 1:0 (N.Dimitrijeva).

24.-25. martā Valmierā notika Latvijas jaunatnes čempionāta finālspēles 1994. g. dz. zēniem (treneris V.Martinovs). Komanda izcīnīja 2. vietu. Šajā finālā rezultatīvākie vārtu guvēji bija Lauris Sparāns(5), Raitis Tarasenko (2), Ingmarš Jermakovičs (1).

25. martā Rīgā notika LFF kausa izcīņa meitenēm vecākajā grupā. Trenera I.Babra komanda spēlēja ar IVA (Rīga) 5:0 (A.Kursite – 3, L.Upeniece – 1, S.Bogdanova –1), ar 46. v-skolu zaudēja 0:4.

zēni 1990.-92.dz.g.

3. vieta	60 m	Edgars Biezaitis	7,6	tr. L.Valdonis
2. vieta	60 m/b	Jānis Šķēps	8,9	tr. V.Neištadte
3. vieta	60 m/b	Viktors Rastopčins	9,1	tr. V.Neištadte
1. vieta	augstlēcš.	Kaspars Kurms	1,90	tr. V.Neištadte
3. vieta	augstlēcš.	Kārlis Andriņš	1,70	tr. E.Vaivods
3. vieta	tāllēcšana	Edgars Biezaitis	5,55	tr. L.Valdonis
2. vieta	1000 m	Jānis Čaunāns	3:07,8	tr. J.Upenieks
1. vieta	3000 m soļ.	Jānis Mičulis	14:56,9	tr. J.Upenieks
2. vieta	3000 m soļ.	Jānis Čaunāns	15:11,7	tr. J.Upenieks
3. vieta	3000 m soļ.	Raitis Gribusts	17:37,9	tr. V.Neištadte
1. vieta	3-soļlēcš.	Jānis Laizāns	12,54	tr. L.Valdonis
2. vieta	3-soļlēcš.	Kaspars Kurms	12,41	tr. V.Neištadte
3. vieta	3-soļlēcš.	Vladimirs Gruzdovs	10,26	tr. A.Iļjins

meitenes 1990.-92.dz.g.

2. vieta	60 m/b	Santa Mazure	10,5	tr. V.Neištadte
3. vieta	60 m/b	Ilze Bartuseviča	11,3	tr. E.Vaivods
2. vieta	3000 m soļ.	Laura Lazdāne	21:10,2	tr. S.Stankevičs
1. vieta	tāllēcšana	Inga Mūrniece	4,93	tr. V.Neištadte
1. vieta	3-soļlēcšana	Inga Mūrniece	10,66	tr. V.Neištadte
1. vieta	augstlēcšana	Ilze Bartuseviča	1,55	tr. E.Vaivods
2. vieta	augstlēcšana	Santa Mazure	1,40	tr. V.Neištadte

14. martā Preiļu 2. vidusskolā notika sacensību «Lielā balva» pēdējais posms. Kopvērtējumā pēc divu posmu rezultātiem kausa ieguvēji ir:

«D» grupa (1995.-96.) meitenes

30 m	Kristīne Gorina	Preiļu 1. p.sk.
30 m/b	Oksana Bulova	Riebiņu vsk.
1000 m	Klīnta Vaivode	Vārkavas vsk.
1000 m soļošana	Jūlija Rastopčina	Riebiņu vsk.
augstlēcšana	Kristīne Gorina	Preiļu 1. p.sk.
tāllēcšana	Laura Vasiljeva	Preiļu 2. vsk.
pildbumbas meš.	Laura Vasiljeva	Preiļu 2. vsk.

«D» grupa (1995.-96.) zēni

30 m	Linarāds Šmeiksts	Preiļu 1. p.sk.
30 m/b	Jānis Pastars	Riebiņu vsk.
1000 m	Artūrs Bogdanovs	Galēnu p.sk.
1000 m soļošana	Ainis Broks	Galēnu p.sk.
augstlēcšana	Lauris Zimelis	Preiļu 1. p.sk.
tāllēcšana	Linarāds Šmeiksts	Preiļu 1. p.sk.
pildbumbas mešana	Dainis Gorins	Riebiņu vsk.

«C» grupa (1993.-94.) meitenes

30 m	Laura Lazdāne	Vārkavas vsk.
30 m/b	Maira Pudule	Galēnu p.sk.
1000 m	Maira Šmukša	Riebiņu vsk.
1000 m soļošana	Ilze Čaunāne	Galēnu p.sk.
tāllēcšana	Sintija Logina	Preiļu 1. p.sk.
pildbumbas mešana	Laura Stašulāne	Preiļu 1. p.sk.

«C» grupa (1993.-94.) zēni

30 m	Andrejs Sorockins	Preiļu 2.vsk.
------	-------------------	---------------

Kriminālsods *Piespiedu darbs*

Ar Kriminālikuma stāšanos spēkā 1999. gada aprīlī Latvijā tika ieviests jauns brīvības atņemšanai alternatīvs soda veids — piespiedu darbs. Kriminālikums nosaka, ka piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīvesvietas apvidū noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Piespiedu darbs atšķirībā no ierastajiem soda veidiem ir orientēts uz likumpārkāpēju iekļaušanu sabiedrībā, nevis izolēšanu no tās. Šī mērķa realizēšana ir iespējama tikai tad, ja apkārtējo cilvēku attieksme nav nosodoša, bet ir orientēta uz palīdzēšanu notiesātajam atgriezties normālā dzīvē. Svarīga nozīme ir arī paša notiesātā vēlmei laboties.

Piespiedu darbu piespriež tiesa no 40 līdz 280 stundām. Atkarībā no noziedzīgā nodarījuma smaguma un notiesātā personības izvērtē, kas ir lietderīgāk:

- turēt notiesāto ieslodzījumā, tādā veidā vismaz uz laiku atturot no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tai pat laikā, tērējot nodokļu maksātāju ienākumus notiesātā uzturēšanai ieslodzījuma vietā;

- ļaut notiesātajam ar savu darbu atlīdzināt sabiedrībai nodarīto kaitējumu, kā rezultātā, iespējams, persona apzināsies sava nodarījuma sekas un turpmāk atturēsies no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Piespiedu darbu tiesa piemēro tikai par tādiem nodarījumiem, kuri nav smagi. Par tīšas slepkavības, izvarošanas, laupīšanas un citu sevišķi smagu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu tiek piespriežts adekvāts sods, un tas nevar būt piespiedu darbs. Piespiedu darbu var piespriezt, piemēram, par darba aizsardzības noteikumu pārkāpšanu, goda aizskaršanu, meža bojāšanu aiz nezūmanības, patvaļīgu zvejošanu, nelikumīgām medībām, viegla vai vidēja miesas bojājuma nodarīšanu, zādzību u.c.

Ja piespiedu darba izpildes institūcija konstatē, ka notiesātais apzināti neizpilda tiesas noteiktos nosacījumus un neievēro piespiedu darba izpildes kārtību, tā ierosina tiesai lemt jānotiesātais par šī soda aizstāšanu ar arestu.

Svarīga nozīme piespiedu darba izpildes nodrošināšanā ir piespiedu darba izpildes institūcijai, kas kontrolē, kā notiesātais izpilda piespriežto sodu un kārtu citus ar tā izpildi saistītus jautājumus.

1999. gadā, kad tika pieņemts Kriminālikums, piespiedu darba izpilde tika uzturēta pašvaldībām. Taču valsts finansējums piespiedu darba uzraudzības dienestu izveidei pašvaldībās netika piešķirts. Līdz ar to vienīgi Rīgā tika izveidots piespiedu darba uzraudzības dienests, bet pārējā Latvijas teri-

Par ko var piespriezt piespiedu darbus (2004. gada dati)

- ✓ Transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē (Kriminālikuma 262. pants) – 38%;
- ✓ zādzība un krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā (Kriminālikuma 180. un 175. pants) – 23%;
- ✓ patvaļīga koku ciršana un bojāšana (Kriminālikuma 109. pants) – 8%;
- ✓ tīšs vidēja smaguma miesas bojājums (Kriminālikuma 126. pants) – 4%;
- ✓ narkotisko un psihotropo vielu neatļauta iegādāšanās, glabāšana un realizēšana nelielā apmērā un narkotisko un psihotropo vielu lietošana bez ārsta nozīmējuma (Kriminālikuma 253.2 pants) – 3%;
- ✓ citi gadījumi – 24%.

torijā ar piespiedu darba izpildes organizēšanu nodarbojās atsevišķas pašvaldību amatpersonas. Kārtība, kādā pašvaldības organizē piespiedu darba izpildi, tika noteikta Latvijas Sodū izpildes kodeksā.

Lai atvieglotu pašvaldību darbu un nodrošinātu efektīvu piespiedu darba izpildes organizēšanu, no 2006. gada 1. janvāra piespiedu darba izpildi visā Latvijas teritorijā pārņēma Valsts probācijas dienests. Šī kriminālsoda realizēšana ir viena no 5 probācijas dienesta pamatfunkcijām.

Viens no svarīgākajiem piespiedu darba izpildes institūcijas uzdevumiem ir atrast darba devēju un piemeklēt notiesātajam atbilstošu darbu. Kā liecina prakse, piespiedu darbos notiesātie pamatā tiek nodarbināti pašvaldību iestādēs, kapu pārvaldēs, skolās, komunālajos dienestos, bērnu dārzos, slimnīcās, arī sabiedriskajās organizācijās. Visbiežāk likumpārkāpēji veic remontdarbus, teritorijas labiekārtošanas un sakopšanas darbus, kā arī citus palīgdarbus.

Pirms darba uzsākšanas notiesātajam tiek izskaidroti soda izciešanas nosacījumi un kārtība, tiek izsniegts norīkojums pie konkrēta darba devēja. Notiesātā iepazīstināšana ar piespiedu darba izpildes nosacījumiem un kārtību ir vajadzīga, lai viņš pēc tam nevarētu attaisnot soda nepildīšanu ar piespiedu darba izpildes nosacījumu un kārtības nezināšanu.

Svarīgākais piespiedu darba izpildes institūcijas pienākums pēc piespiedu darba izpildes uzsākšanas, ir darba kontrole: katru dienu tiek saņemta informācija no darba devēja par to, kā notiesātais veic uzdoto darbu, vai uz darbu ir ieradies noteiktajā laikā, vai izpilda piespiedu darba izpildes nosacījumus. Tiek veiktas arī pārbaudes piespiedu darba izpildes vietā. Kad notiesātais piespiedu darbu ir izpildījis, par to tiek rakstiski paziņots tiesai.

Kā liecina statistika, piespiedu darbos notiesāto personu skaits 1999. gadā tika piespriežts 183 personām, 2004. gadā šis sods tika piespriežts jau 1545, bet 2005. gadā – 1097 personām.

2005. gadā Preiļu rajonā ar kriminālsodu *Piespiedu darbs* ir sodītas 45 personas. Sods izpildīts 7 pašvaldībās: Livānu, Preiļu un Riebiņu novados, kā arī Aglonas, Rudzātu, Saunas un Vārkavas pagastos. Vislielākā pieredze šini

jomā ir Livānu novadā, kur tiesas piespriež piespiedu darbus ir nostrādājušas 20 personas, Preiļu novadā – 7, Aglonas pagastā – 6. Kā pozitīvu var uzsvērt to, ka visas rajona pašvaldības labprāt sadarbojas ar probācijas dienestu. Laba sadarbība izveidojusies ar SIA «Livānu dzīvokļu un komunālās saimniecības meistars Ā.Zale un R.Vasiljeva» Šajā uzņēmumā notiesātās personas tiek iesaistītas Livānu pilsētas sakopšanā. Aglonas pagastā kriminālsods *Piespiedu darbs* turpmāk tiks izpildīts Veselības un sociālās aprūpes centrā «Aglona». Šī centra direktors V.Krimans izrādīja pašiniciatīvu sadarbībai ar probācijas dienestu. Preiļu novadā probācijas dienesta sadarbības partneris ir SIA «Preiļu saimnieks». Prasmīgi kriminālsoda *Piespiedu darbs* izpildītājus skolas remontdarbos iesaista Rudzātu vidusskolas direktors V.Sprīngis.

Pagājušajā gadā Preiļu rajonā kriminālsods *Piespiedu darbs* skaitliski visvairāk piemērots par gada laikā atkārtotu braukšanu alkohola un citu apreibinošu vielu iespaidā – pavisam 9 personām. Atkarībā no reibuma pakāpes sods piespriežts no 80 līdz 250 stundām. Par zādzībām nelielos apmēros šis sods piemērots 8 reizes no 50 līdz 200 stundām. Par tīši nodarītiem miesas bojājumiem – 6 reizes no 100 līdz pat 280 stundām. 5 reizes šis sods veids ir piemērots vecākiem par cietsirdīgu apiešanos ar bērniem (50-180 stundām). Vēl piespiedu darbs sabiedrības labā ir veikts par laupīšanu lielā apmērā (maksimālais stundu skaits), nelicenzētu alkohola tirgošanu, patvaļīgu koku ciršanu svešā mežā, par tīšu svešas mantas bojāšanu, par rupju sabiedriskā miera traucēšanu, pārkāpjot vispārpieņemtās uzvedības normas, kā arī par ļaunprātīgu izvairīšanos no bērnu apgādāšanas.

2006. gadā Valsts probācijas dienesta Preiļu teritoriālajā struktūrvienībā uzmanība tiks vērsta galvenokārt uz kriminālsoda *Piespiedu darbs* izpildes kvalitāti, jaunu darba devēju piesaistīšanu, kā arī individuālajam darbam šī soda izpildes procesā ar probācijas klientu.

E.Jaundzema,
Valsts probācijas dienesta
Preiļu teritoriālās
struktūrvienības vadītāja

POLICIJAS ZIŅAS

Laika posmā no 4. līdz 9. aprīlim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēti 38 iesniegumi. Tajā skaitā uz rajona ceļiem bijuši trīs ceļu satiksmes negadījumi, reģistrētas 11 huligāniskas darbības, trīs ģimenes skandāli, astoņas zādzības, kā arī viens ugunsgrēks. Bijuši arī trīs nāves gadījumi bez vardarbības pazīmēm.

Pie auto stūres – reibumā un bez tiesībām

4. aprīlī policija uzsākusi kriminālprocesu pret kādu 1988. gadā dzimušu jauniešu. Meitene vadījusi automašīnu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām.

Aizturēta zagļu grupa

5. aprīlī policijā saņemts iesniegums par to, ka, izsitot logu, iekļūts SIA «Preiļu slimnīca» poliklinikas telpās. No reģistratūras kabineta nozagts metāla seifs, kurā atradās nauda, dažādas medicīniskās apliecības un izziņas. No Veselības obligātās apdrošināšanas aģentūras telpām nozagts datora monitors, bet no aptiekas «Ainava», kas atrodas poliklinikas telpās, zagļi aiznesuši divus datora monitorus, vienu portatīvo datoru, naudu un psihotropos medikamentus.

Uzsākts kriminālprocess. Veicot operatīvos pasākumus un izmeklēšanas darbības, Preiļu rajona policijas pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki aizdomās par minēto zādzību izdarīšanu aizturējuši vairākas personas.

Izmeklēšanas gaitā veicot kratīšanas Preiļu un Rīgas rajonos, daļa no nozagtajām mantām tika atrastas un izņemtas.

Aiznesa divas lustras

6. aprīlī policijā saņemts iesniegums no Livāniem. Tur kā nepazīstams vīrietis no veikala «Sencis» nozadzis divas lustras. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

Livānos nozaga ūdenstorni

6. aprīlī kāda Livānu iedzīvotāja konstatējusi, ka no dārza nozagts viņai piederošais ūdenstornis, kā arī sabojāts dārza žogs. Tādā veidā zagļi īpašniecei nodarījuši materiālo zaudējumu 1000 latu apmērā. Policija par minētās zādzības izdarīšanu uzsākusi kriminālprocesu.

Zagļiem ievajadzējās portatīvo datoru

8. aprīlī Livānos konstatēts, ka no veikala «Technoland» izzagts portatīvais dators. Nodarīts materiālais zaudējums 564 latu apmērā. Par notikumu uzsākts kriminālprocess, policija meklē vainīgās personas.

Sadursme starp automašīnu un mopēdu

9. aprīlī reģistrēts satiksmes negadījums Aglonā. Uz Somersetas ielas notika sadursme starp automašīnu VW Jetta, kuru vadīja 1960. gadā dzimis autovadītājs, un mopēdu GEELY JL, kuram pie stūres bija 1972. gadā dzimis vīrietis. Satiksmes negadījumā mopēda vadītājs guva traumas un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcā.

Bezvēsts pazudošo atrada diķi

9. aprīlī Preiļos kādā diķī tika atrasts 1923. gadā dzimušais vīrieša liķis. Šis vīrietis atradās meklēšanā kā bezvēsts pazudušais jau no 2005. gada novembra.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Ludzā vīrietim nolaupīja automātos laimēto naudu

Kā informē Valsts policijas un sabiedrisko attiecību birojs, Ludzā, Raiņa ielā, divi pagaidām nenoskaidroti vīrieši uzbruka 40 gadus vecam vīrietim un nolaupīja 590 latus, kurus viņš pirms tam laimēja, spēlējot azartspēles tuvējā spēļu automātu zālē. Vīrietim tika nolaupīts arī mobilais telefons un dokumenti.

No 0 līdz 1 promilei

Līdzīgi kā citās ES valstīs Latvijā jau gandrīz gadu pieļaujamā alkohola daudzums asinis jaunajiem šoferiem ir 0,2 promiles, bet pieredzējušiem vadītājiem – 0,5 promiles. Tomēr šajā ziņā citur Eiropā ir arī atšķirības.

Vistuvākajos kaimiņos – Lietuvā – pieļaujamais promiņu daudzums ir mazāks – 0,40 promiles. Vairākās ES valstīs nav pieļaujama pat visnecīgākā alkohola klātbūtne organismā, kur spēkratus atļauts vadīt tikai ar 0 promilēm. Tādas valstis ir Čehija, Bulgārija, Polija, Rumānija, Ungārija. 0,2 promiles pieļauj Zviedrijā, bet 0,05 – Slovākijā un Šveicē.

Lielākajā daļā valstu pieļaujamais alkohola daudzums ir tāds pats kā Latvijā – 0,5 promiles: Norvēģijā, Nīderlandē, Islandē, Beļģijā, Francijā, Somijā, Grieķijā, Portugālē, Turcijā.

Taču ir valstis, kur atļauts stūrēt, esot arī lielākā reibumā nekā pie mums. Austrijā, Luksemburgā, Andorā, Dānijā, Vācijā, Spānijā un Lielbritānijā pieļaujamais alkohola daudzums organismā ir 0,8 promiles. Rekordu šajā ziņā uzstāda Īrija, kur pieļaujama 1 promile.

Pēc Latvijas preses materiāliem

Kādā noskaņojumā sagaidāt Lieldienas?

Georgijs Ankipovs, Sutru pagasta iedzīvotājs:

— Es un mana ģimene Lieldienas svinēsim 23. aprīlī kopā ar citiem pareizticīgajiem un vecībniekiem. Tie ir lieli svētki, ko mēs visi ļoti cienām. Noteikti braukšu uz baznīcu Moskvīnā. Pēc tam klāsim svētku galdu mājās. Ģimenes sievietes cep garšīgas pashas, dažādus pīrāgus. Noteikti krāsosim olas, izmantojot sīpolu mizas.

Lauku darbi vēl nav sākušies, jo pavasaris aizkavējies. Domāju, ka ap 1. maiju varēs uzsākt arī zemes darbus.

Jūlija Zeimule no Galēnu pagasta:

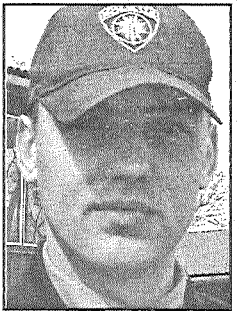
— Lieldienas gaidu labā noskaņojumā, viss ir kārtībā. Parasti Lieldienu ritā ejam uz baznīcu. Kā katoļiem ierasts, kad atnākam mājās, ēdam «svētbu», bet pēc tam sākas citi svētku prieki. Sa-

brauks radi, gaidu ierodamies mazbērņus, kuri jau ir studenti. Būs jāsarūpē kas garšīgs, šmorēšu kāpostus, gatavošu dažādus rosolus. Olas gan krāsoju pēc vecās modes – sīpolu mizās. Smukumam pielieku pa kādai zemeņu lapiņai klāt.

Aivars Kančs, Preiļu rajona policijas pārvaldes darbinieks:

— Policijas darbiniekiem Lieldienu svinēšana atkarīga no tā, vai nav dežūras. Man šogad būs jāstrādā sestdien, bet svētdiena būs brīva. Tāpēc esam ieplānojuši kopā ar ģimeni braukt ciemos uz laukiem pie vecākiem, kuri dzīvo tepat Preiļu pagastā. Par Lieldienām vislielākais priekš meitīnai, esam jau nopirkuši krāsas, ar ko olas krāsot. Šūpoles laukos jau sagatavotas, tā ka būs daudz jāšūpojas, lai būtu laba veselība un odi vasarā nekostu.

— Noskaņojums ir labs. Šūpoles mums no jauna nebūs jākarina, tās palikušas no pērnā gada. Pērn ļaudis laikam Lieldienās par maz bija šūpojušies, jo odu bija pārmerīgi daudz. Nezinu, kā citur, bet mūsu pusē vietām uz ceļa vēl ledus stāv. Arī zeme pagaidām ļoti mitra. Lauku darbi jau saplānoti. Strādāsim, lai cik grūti arī klātos.

Iveta Bistrova no Rušonas pagasta Gailīšiem:

— Kaut kā šogad Lieldienas negaidās, varbūt tāpēc, ka pavasaris nokavējies. Arī bērns pēdējā laikā slimoja. Taču bez svinēšanas jau nepaliksīm. Vectēvs vienmēr šūpoles uzkarina. Arī olas būs sakrāsotas. Šajā darbiņā man vienmēr puikas palīdz. Pietinam kādu diedziņu, lapiņu klāt, lai sanāk rakstainas.

Parasti pirms Lieldienām gribas ķerties pie zemes darbiem, bet šogad visapkārt vēl slapjš.

Vitālijs Stolipins no Saunas pagasta:

— Noskaņojums ir labs. Šūpoles mums no jauna nebūs jākarina, tās palikušas no pērnā gada. Pērn ļaudis laikam Lieldienās par maz bija šūpojušies, jo odu bija pārmerīgi daudz. Nezinu, kā citur, bet mūsu pusē vietām uz ceļa vēl ledus stāv. Arī zeme pagaidām ļoti mitra. Lauku darbi jau saplānoti. Strādāsim, lai cik grūti arī klātos.

L. Kirillova
Foto: A. Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

NACIONĀLĀ RADIO UN TELEVĪZIJAS PADOME IZSLUDINA KONKURSU APRAIDES ATĻAUJAS (LICENCES) SAŅEMŠANAI RADIO PROGRAMMAS APRAIDEI 87,5-108 MHz UĻV DIAPAZONĀ PREIĻOS

- Elektroniskā sabiedrības saziņas līdzekļa veids – radio.
- Prasības attiecībā uz programmu:
 - raidlaika apjoms – 24 h diennaktī;
 - skaņas formāta kvalitāte – atbilstoša LVS 79 : 1996 «Skaņas apraides sistēmas un trakti. Galvenie parametri un normas» ietvertajiem noteikumiem.
- Apraides atļaujas termiņš – pieci gadi.
- Apraides atļauja jāsaņem un darbība jāuzsāk ne vēlāk kā divpadsmit mēnešu laikā pēc konkursa rezultātu noteikšanas.
- Konkursa dalības maksa Ls 480 (četri simti astoņdesmit latī).
- Valsts nodeva par apraides atļaujas izsniegšanu Ls 100 (viens simts latu) komerciālās vietējās radio programmas apraidei.
- Pieteikumu iesniegšanas termiņš 2006. gada 5. maijs.
- Konkursa dalībniekiem jāiesniedz pieteikumi atbilstoši Radio un televīzijas likuma 11. panta ceturtajā un piektajā daļā ietvertajiem tiesību normu noteikumiem. Vispārējā programmas koncepcija jāiesniedz atbilstoši formai nr. 4, kas apstiprināta ar Nacionālās radio un televīzijas padomes 2005. gada 24. novembra lēmumu nr. 196, to papildinot ar izvērti aprakstošu koncepciju brīvā formā. Visiem konkursā iesniegtajiem dokumentiem jābūt sašūtiem kopā un numurētiem.
- Pieteikumi iesniedzami vienā eksemplārā slēgtā aploksnē, ar norādi «Nacionālās radio un televīzijas padomes konkursam apraides atļaujas (licences) saņemšanai radio programmas apraidei 87,5-108 MHz UĻV diapazonā Preiļos» Nacionālās radio un televīzijas padomes sekretariātā Rīgā, Smilšu ielā 1/3, 6. stāvā.
- Konkursa nolikumu var saņemt no nākamās dienas pēc šī sludinājuma publikācijas laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» Nacionālās radio un televīzijas padomes sekretariātā. Nolikums pieejams arī <http://www.nrt.lv>. Tālrunis uzziņām 722 1848.

PIEDĀVĀ DARBU
Anglijā un Ziemeļirijā.
Dažādās specialitātēs
(var bez angļu valodas zināšanām).
Droši, ātri, nav dārgi.
SIA «Regus».
Licence nr. 63.
Tālr. Jēkabpīlī 5223555, Rīgā 7226607.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 5342807, 9161121, 6333669.

Licencēta kautuve iepērk liellopus, jaunlopus un aitas.
Samaksa tūlītēja, ir piemaksas.
Tālr. 6745015, Lidija.

IRĒJAM VAI PĒRKAM TELPAS
veikalam Livānos.
Tālr. 9296724, 9105566.

Dr. Lioznavas privātpriekšē Preiļos,
Raiņa bulvārī 13, 101. kab. (1. stāvā)
2006. gada 20. aprīlī no plkst. 9.00
pacientus ar elpošanas problēmām
un bronhiālo astmu konsultēs
PULMONOĻĢE — ALERGOĻĢE
dr. Viktorija Vēvere.
Pieteikties pa tālruni privātpriekšē
5307772, mob. tālr. 6403866.

SIA «Olins»
lic. nr. 2006-02/32
● iepērk melnos un krāsainos
metallūžņus par
visaugstākajām cenām.
● Veicam iekārtu demontāžu.
● Transporta pakalpojumi.
Adrese: Preiļi, Daugavpils iela 54
(bijusī līnu fabrikas teritorija). Tālr. 8882903, 9105566.

Pērc SAT komplektu TRIO

tikai **Ls 2⁵⁰***

* pirmā komaks
** figūra tiek slēgta uz 12 mēnešiem
nomaksas gada likme 0%
komplektācija var mainīties
instalācija iekļauta cenā

Ls 11.00**
Nomaksa

YOTA
Veikals: Rīga, Čaka iela 124
Tālr.: 7 275 536, yota@yota.lv, www.yota.lv

Cienījamie klienti!
Mērniecības firmas
SIA «Preime» biroja telpas
no 3. aprīļa atrodas
Preiļos, Raiņa bulvārī 22
(jaunajā Valsts ieņēmuma dienesta ēkā)
4. stāvā.
Ieeja no pagalma puses.
Tālrunis izziņām 6442535.

Izsaku patiesu sirsnīgu paldies
Preiļu ātrās palīdzības brigādei –
Gatiņai, Ziediņai un šoferim par
kvalitatīvi sniegto medicīnisko
palīdzību Romanovskai Stabul-
niekos.
Meita

PĒRK LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMI.
Tālr. 9221071.

Veikals «Tev»
Preiļos, Kooperatīva ielā 1a
plašā sortimentā piedāvā
VELOSIPĒDUS un DURVIS
par supercenām!!!

A/s «Latgales Finanšu un investīciju kompānija»
apsveic ar gaišajiem Lieldienu svētkiem un aprīlī
piedāvā: aizņēmumi pensionāriem bez ķīlas
50-500 Ls līdz 2 gadiem, *pastāvīgiem klientiem*
procentu likme līdz 1,5%!
Preiļi, Raiņa bulv. 13-300. kab., Livāni (otrdienās,
slimnīcas 2. st.). Tālr. 5324164, 8345847.

19. aprīlī plkst. 10.00
redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14
«Novadnieka» lasītājus konsultēs zvērināta advokāte
AGNESE SEVASTJANOVA.
Līdzī jāņem pase un «Novadnieka» abonēšanas kvīts.
Pieteikties pa tālr. 5307057.

SIA «Pūres dārzi» piektdien, 14. aprīlī, LIVĀNU
tirgū no plkst. 15.00 līdz 17.00 aicina iegādāties
plašā sortimentā augļu koku un ogulāju stādus.
Veiksmīgus pirkumus!
Informācija pa tālr. 9249450.

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd.
Tas paliek un mirdz...
Izsakām līdzjūtību
Valdim Silickam un Savelijam
Gavrilovam MĀTI un SIEVU
mūžībā aizvadot.
M/k «Muiža»

Uz tava kapa klusi kritīs sniegš,
Un nakti zvaigznes saltu gaismu
lies.
Tā gaisma, kas tavas sirds ir dota,
Vēl ilgi, ilgi ar mums kopā ies.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Valērijam Volkovam,
TĒVU mūžībā pavadot.
SIA Jēkabpils AP Preiļu filiāles
kollektīvs